

Memleket içine kundak sokmak isteyenlerin maksat ve plânları anlaşıldı!

Plân şudur: Bir yandan Suriyede hazırlanan çeteleri hudutlarımızdan içeriye sokmak, bir taraftan da Dersimdeki aşiretleri hükûmet tedbirleri aleyhine ayaklandırmak. Hükûmet daha geniş tedbirler alıp almamak için Fransa nezdinde yaptığı şiddetli teşebbüslerin sonunu bekliyor.

İhtiyat kuvvetleri silâh altına çağırılan ve kadrosu yükseltilen bir fırka askerimiz muhtemel hâdiselere karşı vaziyet almış bulunmaktadır.

Halk takip ve jandarma müfrezeleriyle beraber çeteleri imha etmektedir.

İç bakanının en son vaziyet hakkındaki beyanâtı

Dersimde ne yapmak istediler, Cenup hudutlarımızdan sarkan iki çete de püskürtüldü ve bir çetenin ekseri efradı imha edildi.

**Son dakikada
Ankaradan aldığımız malûmat**

Ankara, 8 (Telefonla) — Cenup hudutlarımızdaki sekavet hâdiseleri ve dördüncü müfettişlik muntakası dahilindeki Dersimde bazı eski ağa ve mütegalibelerin hükûmetin ıslah hareketine karşı koymaları vaziyeti karşısında hükûmet icabeden kat'i ve cezri hareketleri filen ittihaz etmiş bulunmaktadır.

Cenupdaki sekavet hâdiselerinin hudutlarımızdaki teşekkül ve Fransız, Suriye resmi mehafiline mensup elemanlar tarafından tahrik ve teşiz edildikleri tamamen tahakkuk etmiş ve her çeşit müsbet delâil ve vesâik tesbit edilmiştir.

Kamutayda bu hususta, dün cermen eden müzakere ve Dahiliye Vekilinin gerek celsenin açılışında ve gerekse hatiplerin sözlerini takiben verdiği beyanat bütün vaziyeti ılah etmektedir.

Son dakikada öğrendiğimize göre hükûmet, Fransız hükûmeti nezdinde bu son hâdiseler üzerine şiddetli demarşlar yapmış ve Fransız hükûmeti merkeziyesinin dikkatini celbetmiştir. Alınan tedbirler ilâveten daha kat'i ve daha

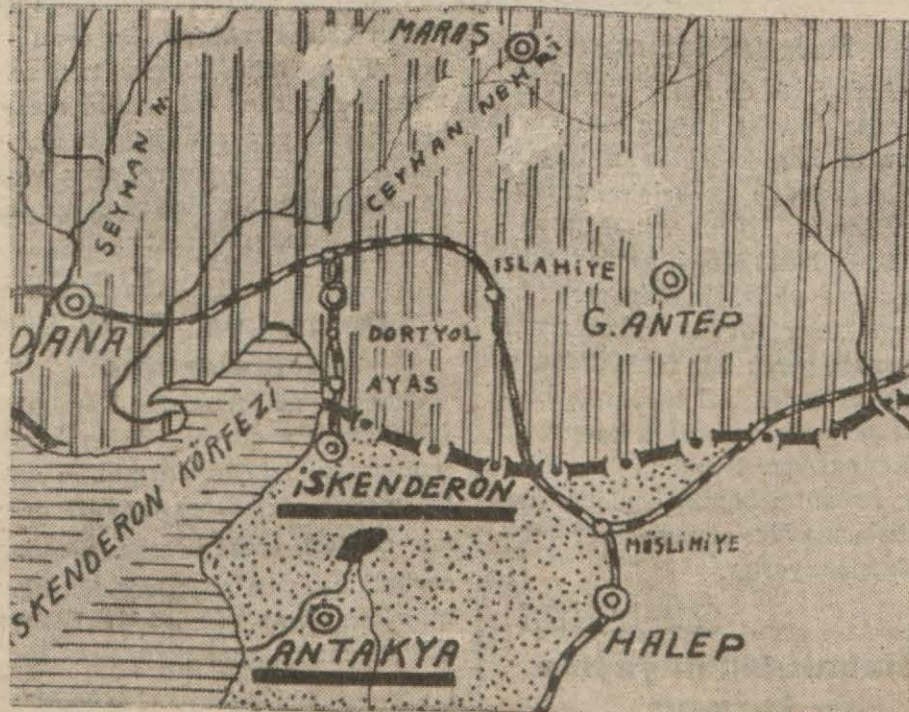

Kahraman Türk ordusu her yerde ve her sahada memleketin emniyet ve huzurunu bir gıdırım süratle müdafaya hazır bulunmaktadır.

müessir tedbirler almak üzere Fransa ile cereyan eden muhaberelerin neticesi beklenmektedir.

İlk tedbir olarak Suriye - Türkiye hududu üzerindeki muhafaza kıtaatı takviye edilmiş, emniyet ve istihbarat teşkilâtı kuvvetlendirilmiş ve cenup hudutlarımızdan gelecek her nevi çete ve şaki taarruzunu imha edecek askeri tertibat alınmıştır.

Fransız parası, Fransız silâhı ve Suriyedeki Türk düşmanlarının tahrikile hudutlarımızdan içeriye giren şakiler huduttaki arazinin gayritabiiğinden istifade etmekte ve 800 kilometre uzunluğundaki hududun her hangi bir noktasından tekrar geriye kaçmaktadırlar. Diyarbakır - Mardin yolu üzerindeki soyguna gelen çeteler burada asansız bir baskın yapmışlar ve yedi sekiz yüz kişilik bir vatandaş kitlesini soymuşlar, talan ettikleri eşyayı, koyun ve sairiyi cenup hudutlarımızdan dışarıya sürdükten sonra hududun öbür tarafında şenlikler yapmışlar, Türk düşmanlığını besleyecek ve yayacak şekilde tezahüratta bulunmuşlardır. Mardin

Cenup hudutlarımızın vaziyetini gösterir harita.

ile Diyarbakır arasındaki Kara köprü mevkiinde yapılan bu tecavüzü Gercüş civarındaki bir çetenin tecavüzü takip etmiştir. Mahalli hükûmet kuvvetleri bu çete ile çarpışmışlar, çetenin bir kısmı efradı imha edilmiş, bir kısmı

İngilizler 47,000 tonluk zırhlılar yaptıracak

Japonya, İngiltere ve Amerika arasındaki silâh yarışı aldı, yürüdü

Japonların anlaşmaya yanaşmamaları üzerine İngiltere dünyanın en büyük harp gemilerini tezgâha koyuyor

Harp gemilerinin tonajlarını ve toplarının paralarını tahdit etmek üzere, İngiltere, Fransa ve Amerika ile yapılan anlaşmaya İtalyanın da iştirak ettiği malumdur. Bu anlaşmaya göre, 35,000 tondan yukarı gemi yapılmıyacak ve bu gemileri teçiz edecek olan topların kalibrasında 356 milimetreyi geçmiyecekti.

Ancak İngiltere, Japonya'nın da bu anlaşmaya iştirakini şart koymuştu. Ve Japonyadan 1 Nisan 1937 den evvel bir cevap bekleniyordu.

48,000 TONLUK GEMİLER

Japonlar nihayet cevaplarını bildirdiler. Deniz silâhlarında istedikleri gibi serbest kalmak niyetinde olduklarını açıkça söylediler. Bu cevap alâkadar büyük devletlere bildirilince, Londra ve Vasington heyecan geçirdi. Çünkü bu suretle dört devlet arasındaki anlaşma suya düşmüş oluyordu.

(Devamı ikinci sayfada)

İngiliz Başvekilli Balde'n

Mevlânekapısı cinayeti

Perikliyi, beraatı istenen suçlu mu öldürdü?

Davanın seyri bu sabah büsbütün yeni bir safhaya girdi

(Yazısı 2 nci sahifede)

İngilizler aç kalmak korkusu geçiriyorlar

(Yazısı 2 inci sayfada)

En son vaziyeti ılah eden İç Bakanı ve Parti Genel Sekreteri B. Şakrî Kaya

Günün Akisleri

Geçit yerleri boyanmıyor mu?...

Caddelerde karşidan karşıya geçilecek yerler işaretlenecekti. Bir şirket çıktı, belediyeye buraları beyaz boya ile boyamayı teklif etti. Beyaz boya? Şirket her halde İstanbul çamurlarının da ihtiyarla- mış olmaları lâzım geldiğini, bina- enaleyh çamurlarımızın bembeyaz olduğunu mu zannetmiş olacak, ne- dir?!

Gazeteler yapılan tecrübelerin neticelerini yazıyorlar: Bu da ol- mamış! Beyaz boya boyamanın da para etmiyeceği anlaşılmış.

Tekrar yeni bir şekil arıyor. Şimdi sorarız: Bütün bu işler fu- zuli değil mi? Yeni renk aramaya ne lüzum var? Bu geçit yerleri işte pekâlâ arada sırada kırmızı renge boyanıyor ya!...

Elbet buhran olur!

Şu halkımız arasında ismi (Mar- sıvan) diye tanınan Merzifon'da et buhranı olmuş! Kilosu (40) kuruşa çıkmış!...

Hayret! demek oradan da deh- şetli pastırma çekmişiz!...

Tuhafır ama..

Herkes İzmir'in modern hayvan mezarlıkları yaptırma gibi bir ta- savvura düşüşünü şaka zannedi- yordu. Bravo şu İzmir! Gerek İzmir ve gerek mülhakatında hay- van mezarlıkları tesisi için vilâyet kazalara bir tamim göndermiş ve hemen bu işe elverişli bir sahanın bulunarak ölen hayvanların gö- mülmesi istenmiş!.. Eğer teşhiz ve

tekin masarifi de yoksa, vallahi, darısı başımız!...

Mütefekkir bir bomba!

Ajans, hayretle Fransada Monte pellier civarında şimdiye kadar pek görülmemiş bir hadiseyi bildi- riyor: Buranın kilisenin içinde bir bomba patlamış!

Muhterem Ajans, hiç hayret et- me: Zavallı bomba şu korkunç silâhlarla silâhlanan Avrupa için duaya gelmiştir!...

Bacak mavzer değil!..

Sivasta tek bacaklı bir adam 3 kişi öldürmüş. Gazeteler bunu hay- retle haber veriyorlar. Neye hay- ret olunuyor anlıyamadık: İnsanın adam öldürmesi bacağın ne münasebeti var? görmüyor musun? İzmir şehri de bilâkıs ölen hayvan- ları modern mezarlara gömerek e- bedi yaşıyor. Bacasına bakıyor mu?!

Garip bir talip!

Doğrusu hiç böylesini de işitme- miştik: Muhterem bir okuyucu bir gazeteye yazdığı cevapta bir ka- dında aradığı meziyetleri şu şekil- de gösteriyor:

Seciye: yüzde 30, tahsil: yüzde 30, aileye bağlılık: yüzde 25, gü- zellik: yüzde 5, küfür olmak: yü- zde 10!

Adam galiba taksitle kadın arı- yor!!

Serdar

Memleket içine kundak sokmak isteyenler

(Birinci sayfadın devamı)

am ederken Dersim'de hükü- metin yaptığı ıslah hareketine kar- şı eski bazı ağaların aşiretleri ile birlikte karşı koymak teşebbüsün- de bulunmaktadırlar. Bu hareketin de haricin teşvikile ve bir teşkilî mesai şeklinde vukua geldiği anla- şılmaktadır. Hatta hükümetin al- dığı malûmata göre cenup hudu- dumuzun dışında silâhlıdırılan bazı çeteler daha vardır. Fakat, hükümet her türlü muhtemel hâ- diselere karşı jandarma kuvvetle- rini, mahallî takip müfrezelerini kuvvetlendirdiği gibi bir fırka ka- drosunu da seferî vaziyete yükselt- miş ve bu yüksek mevcutlu firka- nın ihtiyat efradını silâh altına al- betmiştir. Fırka tam ve yüksek kadrosile vaziyetini ıktisap etmiş bulunmaktadırlar. Halk da asayiş ve cumhuriyet nizamlarının asla ha- leldir olmasın inan ve arzusu ile hükümet kuvvetleriyle birlikte ha- reket etmekte ve Birinci Umumi Müfettişlik muntakasında takip kuvvetlerimizle birlikte çeteleri ve çete efradını imha etmektedir.

Dersim vaziyetine gelince, hükü- met bu muntakadaki ıslah harek- etini de tamtaka kar vermiştir. ıslah süratle yapılacak ve burada da Cumhuriyet kanunları tamamille hâkim kılınacak, yollar açılacak, mektepler kurulacaktır.

Cenup hududlarımızdan memle- ket içine çeteler sokularak asayiş, ihlâl edilmesi, nizamın bozulması ve memleketin başına bir gaille çı- karılması teşebbüsünü memleketin her tarafında büyük bir teessür ve hassasiyet uyandırmıştır.

Cumhuriyet Halk Partisine ve Dahiliye Vekâletine memleketin her tarafından teessür ve hassasi- yet telgrafları yağmakta ve ecebi tahriki, hututlarımızdan içeriye so- kulmuş çetelerin hareketleri tah- lûh ve tel'in edilmektedir.

Hükümet her türlü hâdiselere ve sürprizlere karşı takaddüm ve te- fevvuk etmek kararında bulun- duğu için bütün teribat ona göre alınmıştır.

Cenup hududumuzun emniyeti ni ihlâl eden, halkın huzur ve ser- veti aleyhine müteveccih olduğu kadar memleketin nizam ve sükû- tu için büyük tehlike teşkil eden

rekelerin Hatay davasının Türk noktaî nazarı lehine neticelenmesi üzerine başladığı sarâhatle anla- şılmaktadır. Fakat bütün hareket- ler ve Türk düşmanlığını istihdaf eden propagandaların artırılması- le Hatay davamız üzerinde mü- sir olmanın imkân ve ihtimali yoktur.

İç Bakanı Şükrü Kaya bu husus- ta sarîh ve açık olarak şu beyanat- ta bulunmuştur:

— Memleket asayişinin emni- yetle muhafaza olunacağına ka- naatimiz vardır.

Eğer aldığımız tedbirler kâfi gel- mezse daha vâsi tedbirler almakta bir an teahhür etmiyeceğiz.

Türk milletinin kuvveti, her ne- rede ve her kime karşı olursa ol- sun hakkını ve haysiyetini koru- mıya daima hazır ve kadirdir.

Cumhuriyet hükûmeti her hu- susta ve her sahada büyük bir te- yakkuza ve dikkatle hâdiseleri ta- kip etmekte, bilhassa Fransa ile cereyan eden muhaberatın sonunu beklemektedir. İç Bakanı bu hu- susta da şunları söylemektedir.

— Suriyede mandatar devletin hükümet merkezindeki esas politi- kayı, Türkiye ile iyi münasebet po- litikasını kıymetsiz bırakacak bir zihniyet olduğunu henüz tahmin etmiyoruz. Hatay davası ameli nok- tadanazarın yarida iken ve aynı hu- dut hâdiseleri sebebiyle iki devlet arasında muhabere cereyan ede- ren menfi teşhislere iştirak etmek istemiyoruz.

Bu da gösteriyor ki, hükümet ge- reken her tedbiri safha safha al- mak kararında ve kendisini tahrik- kâta kaptırmıyarak soğuk kanlı bir i- tîfâ hareketi takip etmektedir. Her halde muhakkak olan şey şudur ki, bugüne kadar alınan ve alınmış bulunan tedbirler hâdiselerin in- kışaf şekillerine göre kifayet et- mezse hükümet daha vâsi tedbirler almakta tereddüt etmeyecektir. Bir çok meb'uslar bu çeşit hâdiselerin tevalisi takdirinde şakilerin hudu- dın öbür tarafındaki yuvalarında imha edilmelerine taraftar bulun- makta ve hükümetten bunu iste- mektedirler.

Hükümet hâdiseler inkışaf ettik- çe Büyük Millet Meclisine ve efkârı umumiyeye geniş ölçüde izahat- ta bulunacaktır.

Havranda da Karışıklıklar Çıktı

Suriyede de yer yer başlayan kıyam hareketlerinin devam ettiği anlaşılmaktadır. Cebelidürüz ve Lâzkiyeden sonra Havranda da kargaşalıklar olmuştur.

Cebelidürüz ve Lâzkiyeden iki heyet Beruta gitmek üzere yola çıkmıştır.

Paristen dönen Suriye heyetini Halep istasyonunda Vatanşir ve Demirgömlükler karşılamışlardır. Halktan pek az kişi istasyona gel- miştir.

Mevlânepapı cinayeti

Mevlânepapı dışarısında ki bah- çesinde bir akşam çifte kurşunu ile öldürülen bahçıvan Perikliyi öldürmekten suçlu olarak Ağır ce- za mahkemesinde muhakeme edil- mekte olan komşusu bahçıvan Şa- kir oğlu Ali Rızanın mevkufen mu- hakemesine bugün öğleden evvel devam edilmiştir.

Gegen celsede şahit olarak din- lenen Bektaşın bacanağı serzevatçı Zekeriyâ şahit olarak dinlenmiştir. Sorulan suallere şöyle cevap ver- miştir:

— Perikliyi kimin öldürdüğünü bilmem. Bektaşla da bu hususta bir şey konuşmadık. İfadesini de- ğiştirmiş diye, Ali Rızanın Bektaşa para teklif ettiğinden de haberim yoktur.

Ali Rızanın akrabası Hacı da, bana, Bektaş söylemek üzere böyle para mara teklif etmedi.

Bundan sonra, şahit, bahçıvan Sekban dinlenmiştir. Sekban de- miştir ki:

— Ben, cinayet zamanında ora- da değildim. O civara bir sene- dir geldim. Bir gün burada, bir malkemede bahçıvan Rızanın bir alacak davasını dinlemiş ve gelmiş- tim. Hangi mahkeme olduğunu bilmem. Fakat gösterebilirim. Bek- taş bana koridorda dedi ki: "Ali Rızaya Selânikten garizim var. Aleyhinde şahadet edeceğim.

Reis sordur: — Bektaş, senin de gelip ken- disine Rıza tarafından ifadesini değiştirmek üzere para teklif edildiğini söylediğini söyledin mi?

— Hayır.. ben, böyle bir şey tek- lif etmedim. Ne yalan söyleyeyim. İkisi de babamın oğlu değil.

Sekbandan sonra, maktul Perik- linin kardeşi bahçıvan Spiro din- lenmiş, demiştir ki:

— Bektaş eskiden tanımadım. 6 mart cumartesi günü, Sünbül Ef- fendi camii avlusunda benden pa- ra aldığı da doğru değildir.. Bir gün, küçük kardeşim, Anastas, Si- livrikapısı yanındaki karakola bi- tişik Sadığın kahvesinde müddei- umuminin Rızanın beraatini iste- diği konuşulurken orada bulunan birisinin:

— Hem çocuğun başını yedi, hem de kurtuluyor! dediğini duymuş. Koşup bana haber verdi. Ert si- günü, bektaş yine o kahvede bul- duk; konuşuk. Evvelce, Perik iyi öldürmek için kendisine Rızanın

ve başarmak yolunda bulunduğu iş- lardan bahsetmektedir. Bu cem- yet Türk inkılâplarını takiben memleketimizde çok esassı, ideal bir teşekkül olmuştur. Kurum bun- dan sonra broşür yerine, ayda ve- ya on beş günde bir çıkar büyücek bir belleten neşredercektir.

Kurum Demir ve Çelik fabrikalarımız

"Kurum" da Asım Us Karabük fabrikalarının göreceği işden bah- sediyor. Bu fabrika en mühim iki ilk madde sarfedecektir: Biri de- mir cevheri, öteki kömür. Demir cevheri hariçten getirilecektir, kö- mü Zonguldak kömürüdür. Fakat fabrika mamulâtını götürmek için günde 209 vagona ihtiyaç hasıl ola- caktır. Bu fabrika ustabaşlar da ve- tistirecektir. Hulâsa Karabük va- rın başlayacak olan makine sanayii için bir temel olacaktır.

Tan Son nefesini geçiren bir sistem

Elektrik Şirketinin Belçikadaki

Başmakalesi yoktur.

Bu sabahki "Cumhuriyet" te Yu- nus Nadi bu cemiyetin bugüne ka- dar olan faaliyetinden, başardığı

KÜÇÜK HABERLER

İçeride

★ Gayri müslim vakıf mütevel- lilerinin nasıl tayin edilecekleri hakkında bir talimatname hazır- lanmıştır.

★ Büyük Türk mimarı Sinan İ- çin yırın Süleymaniye'deki mezarı başında büyük bir ihtifal yapıla- caktır.

★ Belediye Kadıköy Su şirketini satın alacaktır. Şirketle dört yü- bin lira üzerinden mutabak ka- lınmıştır. Belediye bu parayı on müsavi taksitte ödeyecektir.

★ Bir İspanyol ticaret heyeti şehrimize gelmiş ve Ankara'ya git- miştir. Resmî sıfatı olmayan heyet bir kaç büyük İspanyol firması ne- sabına hareket etmektedir.

★ Çanakale Boğazının muh- telif yerlerine yeniden sis düdük- leri konacaktır.

★ Pedagojik enstitüsünde öğ- retmenlere çocuk yetiştirme işleri- le alakadar kırk soru sorulmuştur. Öğretmenler cevaplarını hazırla- makla meşguldürler.

★ 23 nisan çocuk haftasında na- kil vasıtaları çocukları meccane- gezdireceklerdir.

★ Esnaf Cemiyetleri teşkilâtı türbedeki yeni cemiyet merkezine taşınmaktadır.

★ Şehrimizde vefat eden Sov- yet vis konsolosunun cenazesi pa- zar günü Rusyaya gönderilece- tir.

★ Eski Şark Demiryolları Şir- keti heyeti umumiyesi, memurla- rın istedikleri tazminatı vermiye mahal olmadığı kararını vermiş- tir.

★ İstanbul çevresindeki 430 ilk okuldaki fakir çocukları doyurmak maksadıyla İlk okul Çocuklara Yardım Birliği kurulacaktır.

Dışarda

★ Japonya partilerinde hükü- me tarasındaki ihtilâf büyüme- ktedir. Hükümet icabederse yeni Di- yeti de feshedecektir.

★ İsviçre gazetelerinin Alman- yada satılması yasak edilmiştir.

★ Rumen kabinesinde değişiklik yapılacağı zannediliyor.

★ Türkiyeden Bulgaristana giz- lice geçtiğini söyleyen, İtalyan or- dusu kaçaklarından biri Bulgar muhafaza memurları tarafından yakalanmıştır.

★ Fransa, Fausta bazı ecnebi dev- letlerin malik oldukları imtiyazla- rın kaldırılmasını istiyecektir.

★ Türkiye - Mısır dostluk mu- hedesi dün Ankaarda imzalanmış- tir.

para teklif ettiğini söyledi. Hatâ, şahit yazmamıza kızdı bile.

Perikli veresevi avukatı Cerrî- lin talebile sorulan suale de şu ce- vabı verdi:

— Ali Rıza, Perikli öldürülme- den bir sene kadar evvel, korucu- bile ya bahçeyi bıraksınlar.. va başka türlü bıraktırırım diye ha- ber yollamıştı. O vakit bahçeyi be- raber tutuyorduk. Ben, korku ce- lâsı "Burak çıkalım" dedim. Kar-deşim razı olmadı. Korkumdan, ben ayrıldım.

Spirodan sonra, kahveci Sadık, kahvede beber Raşit ve diğer bazı şahitler dinlenmiş, muhakeme baş- ka güne bırakılmıştır.

İngiltere aç Kalmaktan Korkuyor

Londra, 8 (A.A.) — İstihsalâ- tın tahdidi ve stokların tedrici su- rette tükenmesi yüzünden buğday fiyatlarının pek fazla yükselmesine mani olmak için hükümetin deriş etmekte olduğu tedbirler hakkında bugün avam kamerasında sorulan- sual, İngilizlerin gıdasız kalmak ih- timali karşısında hissetmekte ol- dukları ananevi korkunun tezahü- rüne vesile olmuştur.

Piyasadaki bu vaziyetin en mü- him âmillerinden biri İspanyanın ve ihtimal harp için ihtiyat stoku hazırlayan Almanya ve İtalyanın yapmaktâ oldukları mübayaat mik- tarının pek mühim olmasıdır. İngilizlerin buğday ihtiyacının memleket dahilindeki miktar ile ancak 17 gün temin edilebi- ceğini beyan ve hiç olmazsa şimalî Ame- rika rekoltelerinden istifade a- una kadar bu vaziyetin devam edeceği ilâve olunmaktadır.

48,000 tonluk Harp gemileri Tezgâha konuyor

(Birinci sayfadın devamı)

Norman Davis'in Londra'ya ziya- ret ve orada yaptığı müzakereler bir taraftan da bu vaziyetle alâka- dar görülmektedir.

İngilizler, Japonyadan red ve- vabı geldiği takdirde, gemilerini 406 mi- limetrelilik toparla teçhiz etme- ge yani 35,000 tondan yukarı gemiler inşa etmeğe karar vermiş bulun- yordu. Tabii Amerikalılar da bu cereyana sürüklenmelerine in- kân yoktu.

Şimdi Japonların tezgâhta 45,000 tonluk bir zirhlı inşa edilmektedir. Yakında da 46 veya- but 47 bin tonluk yeni bir gemiyi tezgâha koyacaktır. Bu iki gemi de 406 milimetrelilik toplarla teçhiz edileceklerdir.

İngilterenin ise tezgâhta otuz beşer bin tonluk iki dritnotları vardır. Üç yeni zirhlı daha tezgâ- ha konmak üzeredir. Eğer kısa bir zamanda yeni bir anlaşma vırl- mazsa, bu gemilerin etâdî 48,000 tona çıkarılacaktır ve işaları da üç buçuk sene içinde bitilecektir. Dünyanın en büyük harp ge- milerini teşkil edecek olan bu cüzütamların atacağı mermiler 750 kiloyu bulacaktır. Tahrip kud- retleri ise şimdiye kadar görülme- miş derecede olacaktır.

Amerikalılar da Haziranda 45000 tonluk üç gemiyi tezgâha koya- caktadırlar.

İNGİLTERENİN AKDENİZ HAKI- MIYETİ SONA ERMİŞ

Roma (A. A.) — Dün neşredil- miş olan İtalyan bahrive bütçesi hakkında İngiliz gazeteleri tarafın- dan serdedilmekte olan mütele- aar dolayısıyla Tribuna gazetesi, diyor ki:

"İngiltere'nin Akdenizdeki he- kemon ası tarihen sona ermiştir.. "Akdeniz'de İngiltere'nin yerine kaim olma azmetmiş geniş bir devlet ortaya çıkıyor. Dünyanın bütün denizlerinde daha geniş bir takım zaruretlere karşı koymak mecburiyetinde bulunan İngilizler için bu devlet ile çarpışmak çok çetin bir teşebbüs olur.."

Ahmet R...

Vefat

Esbağ Mısır kadısı merhum Yahya R-şidin hafidesi ve Kulas- tro azasından merhum Nasuî'nin kerimesi Bayan Kâfi'e henüz pek genç yaşında iken m'pte â olduğu hastalıktan kurtulamıyarak sağ gü- nü vefat etmiş ve cenazesi dünkü çarşamba günü Heybe'da sana- toryomundan kaldırılarak Beylere- beyindeki aile makberesine defne- di'miştir. Cenabıhak kederinde ailesine sabır ihsan buyursun.

Aitunc hukuk Mahkemesi

Aliye tarafından Gedikpaşada Sarac İshak mahallesinde Esir Ke- mal sokagında 36 numaralı evde mukim ikametgâhı belli ol- mayan kocası Seyfullâh aleyhine şiddetli geçimsizlik ve akıl hasta- lığı ve tehdit sebepleriyle açılan bo- lanma davasından müddei aleyhin ikametgâhının meçhuliyeti hase- bile dava arzuhalinin on gün zar- fında cevap vermek üzere ve on beş gün müddetle ilânen tebliğine ka- rar verilmiş ve arzuhalin bir müs- hası da mahkeme divanhanesine talik kılınmış olduğundan 937/1584 dosyasına ilân tarihinin ferdasın- dan itibaren on gün zarfında ce- vap verilmesi lüzumu tebliğ yerin- de olmak üzere ilân olunur.

Son Posta

Belgrat konuşmaları

"Son Posta", da Muhittin Birgen Belgrat konuşmalarından bahseder- ken, Küçük Antantın artık eskisi- gibi sadece Fransadan ilham almakla kalmamaya karar verdiğini yazıyor.

Fransanın Sovyetlerle yaptığı ittifaktan ve Almanyanın büyük Avrupa meselelerinde aldığı yeni vaziyetten sonra sadece Fransa üzerinde durmayan bir müvazene yolu arıyor. Bu müvazenenin bir tarafı Balkan paktıdır, öbür tarafı da Macaristanla Avusturya ve aynı zamanda İtalyadır.

Günün meselesi:

İşinde ehil olmayan kimseler dükkân açamıyacaklar

Bu hususta imtihan projesi hazırlanıyor

Bazı kimseler, ehil olmadıkları hizmetlere dair dükkânlar açarak, esnafın zarara girmesine sebep oluyorlar

Son zamanlarda bazı kimselerin muhtelif semtlerde rastgele bir dükkân açarak kunduracı, marangoz, terzi, sanat ve tezyinat ve imalat gibi işlerle uğraştıkları ve şan- nati bilmiyen bu kabil şahısların müstakil usta olarak işe giriştik- leri hakkında şikâyetler yapılmak- tadır. Bunlar bir taraftan yapı- ları için cins ve nefasetini bozduk- ları gibi, fiatı da indirecek ve ihti- yaattan fazla mal çıkararak büyük bir rekabet sahası açmakta ve bin- netice senelerdenberi bu işe emek veren asil sanatkarları mutazarrır etmektedirler.

Sanat ve ticarete bir çok zarar- lara sebebiyet veren, hem diğer es- nafın ve hem de müşterinin aley- hine olan bu halin önüne kat'î ola- rak geçmek için bir proje hazırlan- mıştır. Bunda; tek başına ve usta olarak her hangi bir sanat dükkânı açıp çalışmak şartları tesbit edil- miştir.

Projeye nazaran; def'aten usta olduğunu ve salâhiyet iddia ederek her hangi bir sanat dükkânı açmak isteyenlerin bu iddiası tetkik edi- lecek, bunu isbat edemiyenler o- zümreden imtihan edilecektir. Bundan maada her hangi bir us-

tanın yanına çalışmak ve iş öğren- mek için girenlerin (çırak) ve (kal- falık) müddetleri de ayrı ayrı tes- bit olunacak ve çıraklıktan kalfa- lığa, kalfalıktan da ustalığa imti- hanla geçilecektir.

Bu suretle hem şikâyetlerin ön- nüne geçilecek ve hem de sanatı icra edenlerin lâzım gelen evsaf ve şeraitte olmaları temin edile- rek bu cihet memleket iktisadiyatı için bir kazanç olacaktır.

Bu gayeyi temin etmek için aynı zamanda yeniden çırak ve sanat mektepleri açılarak teknik tedri- sata ehemmiyet verilmesi de tet- kik edilmektedir.

Maliye Vekâleti yeni memur alacak

Arazi tahrir komisyonlarının sayısı çoğaltılıyor

Bütün memleket içindeki arazi- nin yeni baştan tahrir edilmesine faaliyetle devam edilmektedir. Yurt dahilindeki bütün arazi yazı- mı faaliyeti; gelecek yıl haziran başında bitmiş olacaktır.

Ancak Vekâletin tetkikleri so- nunda; memleketteki bütün arazi- nin tahrir işinin mevcut komis- yonlarla kat'iyen bitirilemeyeceği bunun için 4 seneden fazla bir za- man lâzım geldiği neticesine var- ılmıştır.

Tahririn gelecek yıl haziranın- da ikmal edilmesine için yeniden 782 tahrir komisyonunun teşkili zaru- rı görülmüştür. Bu maksatla önü- müzdeki yıl içinde iki buçuk kü- sur milyon lira sarfedilmesine lü- züm hasıl olduğundan vekâlet bu paranın sarfı için izin verilmesini hükümetten istemiştir. Bu mezu- niyet alınır alınmaz vilâyetlerdeki komisyonların adedi derhal çoğal- tılacaktır. Bu suretle komisyonla- ra yeni reis ve azalarla kâtipler a- rınlacak ve halen mevcut (936) ko- misyonun da ilâvesiyle bütün mem- leketteki arazi tahriri komisyon- larının adedi (1718) e çıkmış ola- caktır.

Balkanlarda Tayyare Postaları

Büyüklerde'deki tesisat- tan istifade edilecek

Nafia Vekâleti haric tayyare pos- talarını yeniden ihdas için tetkik- ler yapmaktadır. Vekâlet Büyük- derdeki tesisattan istifade ederek Yunanistan ve diğer Balkan mem- leketteri arasında tayyare sefer- leri yapmayı düşünmektedir. Bu arada Türkiye ile arasında tayya- re postaları işletilecek memleket- lerle müsterek olarak çalışılması da kararlaştırılmıştır.

Balkan memleketteri arasında bunun için bir de Balkanlar arası Hava Seferleri Şirketi kurulacak ve bu şirket hususi yolcu tayyare- leri satın alacaktır. Bu seferlerin Avrupa'daki tayyare postaları ile birleştirilmesi de düşünülmekte-

Maarif Vekâletinin mühim bir kararı

Lise ve orta okulların mezuniyet imtihanına girerek muvaffak ola- nıyan ve hakkını kaybeden talebe- ler talimatnameye göre hiç bir mektebe alınmıyordu.

Maarif Vekâletinden yeni tebliğ edilen bir emirle bu gibi talebeler yaşları müsait bulunmak şartile hususi bir mektebe alınabilecekleri bildirilmiştir.

Eminönü Halkevinden:

Bu yıl için düzenlediğimiz seri konferansların on üçüncüsü 8-4-937 perşembe günü saat (17.30) da E- vimizin Çağaloğlundaki merkez sa- lanunda Doçent Bay Kâzım İsmâ- il tarafından (İlimde metod) mev- zuu üzerinde verilecektir.

Ayrıca bu şekilde İran - Efga- nistan ve Türkiye arasında hava postaları yapılması tasavvurları vardır.

Muallimlere Kırk sual Soruldu

Talebenin istidadı ve ka- biliyeti tesbit edilecek

Maarif Vekâleti tedris faaliyeti hakkında Pedagoji Enstitüsünce yapılan tetkiklere esas olmak üze- re her muallimin kırk sual hazırlamasını ve bunların 15 nisana kadar gönderilmesini bildirmiştir.

Bu sualler bilhassa; ilk mektep- ten mezun olan çocuklarda mutlak surette bulunması icabeden müs- bet bilgiler ve meharretler etrafın- da tertip edilecek ve türkçe, tarih, yurt bilgisi, coğrafya, hayat ve tabiat bilgisi dersleri için ayrı ayrı yapılacaktır.

Vekâlet ayrıca orta mektep mu- allimlerine de müracaat ederek ilk mektep mezunlarının, orta mektep tahsilini azami istifadeli bir şekil- de takip edebilmeleri için, orta mektebe alınacak gençlerde umu- mî zekâ ve kabiliyetten başka mu- hakkak surette bulunmasını iste- dikleri müsbit bilgilerin neler ol- dğunu sormuş ve bu müsbit bil- gileri; yoklamak maksadile hesap hendese, türkçe, tarih ve coğrafya ve fennî malûmat üzerine asgari 30 sual tertibini istemiştir.

Gönderilecek sualler, her sene devlet tarafından açılacak leyli meccanilik imtihanına girecek mez- unlar arasında en iyilerini seç- mek için imtihanlarda sorulacak- tır.

Halkevinde konferans ve temsil

Eminönü Halkevinden:

Evimiz Gösterit Şubesi, Gülha- ne parkı içindeki Alayköşkü bina- sında 9 nisan cuma günü gecesi sa- at (20.30) da yalnız halka ve 10 ni- san cumartesi günü saat (14.30) da talebeye olmak üzere (Kahraman)

Gece nöbeti

Gittiler, gördüler.. gezdiler ve.. döndüler.

Şamda, akşam yemeği ezandan sonraya pek kalmaz. Salihin de iti- yadı akşam namazını kılıp hemen yemeğe oturacaktır.

Lütfiye evden içeriye girerken yatışı okunuyordu. Çok yorgun, üz- gün ve korkar bir haldeydi. Bu an- da kafasını tırmalayan iki sual var- dı. Biri:

— Niçin gittim?..

Öbürü:

— Salihe şimdi ne diyeceğim?..

Birincisine cevap veremiyor:

— Gitmem kocamdan korkmadı- ğım için mi idi, yoksa ona isyan et- miş olmak için mi idi?..

Diğeri, yine müsbele değil, da- ha getin bir muadeleye açılıyordu. İkincisi için karşılığı hazır ve.. di- linin ucundaydı:

— Naciye ile beraber gezmiye gittik. İtimat ettiğim bir aile. Ken- dilerine refakatten ve davetlerini kabul etmekten çekinmedim!

Nihayet, bunun kavgasına bile

SİLAHLI SPOR

Gençlere atış ve nişancılık öğretilmeğe başlanıyor

Beyoğlu Halkevi lâzım gelen hazırlıkları yapıyor

Beyoğlu Halkevi Spor Şubesi, gençleri askerliğe hazırlamak gayesiyle silâhla atış dersleri ter- tip etmiştir.

Silâhların ve silâhla atış dersle- rini verecek muallimlerin temini için Halkevi, İstanbul Kumandan- lığına müracaat etmiştir.

İstanbul Kumandanlığı, bu ders- ler için istenildiği kadar silâh ve at- ışı derslerini vermek üzere de mu- allim göndereceğini Halkevine bil- dirmiştir.

Otomobil Hırsızları Türedi

İki hırsız ve on şoför yakalandı

Beyoğlunda yeni bir hırsızlık şekli türemiştir. Yollarda duran taksi ve hususi otomobillere dada- nan hırsızlar, arabalarda kimsenin olmadığı vakitlerde, kolayca sö- külp çalınabilecek bütün elektrik levazimatını çalmaktadırlar. Polis, Beyoğlunda yüzlerce otomobilin saat, kırko, lâstik gibi eşyasını, çal- an bu hırsızları aylardanberi ara- maktadır.

Nihayet dün, 16-18 yaşlarında Hayık ve Vasil adında iki otomobil hırsızı yakayı ele vermiştir.

Çocuklar, son günlerde çaldıkları eşyaları kimlere sattıklarını itiraf etmişlerdir. Zabit, hırsızlardan bu paraları satın alan on şoförü de Be- yoğlu İkinci Sulh Ceza mahkeme- sine vermiştir.

Mahkeme, hırsız çocukların tev- kifine karar vermiştir.

Boğaziçi Sahilleri Güzelleşecek

İki tarafa rıhtım yaptırılacak

Üsküdar ve Beykoz şosası ta- mamlandıktan sonra bu yolun de- niz sahillerine tesadüf eden rıhtım- larının da tamiri kararlaştırılmıştır. Bunun için sahillerin bozuk ve rıh- tıma ihtiyaç gösteren yerleri tesbit edilmektedir. Rıhtımların yalıllara tesadüf eden kısımlarından tehli- keli ve çürük olanlar yalı sahiple- rine tamir ettirilecektir. Bu suret- le Boğaziçi Rumeli cihetindeki bo- zuk rıhtımlar da tamir edilecek- tir.

Bu arada Bebek, Rumelihisarı, Emirgan, İstinye ve Yeniköy sa- hillerindeki rıhtımlar da gözden geçirilmektedir.

piyesini temsil edecektir.

Arzu edenler davetiyelerimizi her gün Çağaloğlunda merkez bü- rosundan alabilirler.

hazırdı. Fakat, onun her iki vaziyet- ten de daha mühim, halli daha güç bir davası vardı. O da, günün başına doladığı hâdisi idi ve.. evi- nin kapısından içeriye girerken üz- erinde durmayı, düşünmeyi son- rayı bırakmış olmasına rağmen zihnini ve sinirlerini en çok yoran mesele de o idi. Evde karşısına ilk çıkan Arap hizmetçisi oldu. Ondan sordu:

— Bey nerede?..

Suali ürkek ve titrekli. Hizmetçi:

— Geldi, yemek yedi, gitti..

Cevabını verdi. Genç kadın bu cevabı birden kavıyamadı; hiz- metçinin ne demek istediğini anla- madı, tekrarlattı. Zeliha, yine aynı Arapça cümleyi söyledi:

— Geldi, yemek yedi, gitti!

— Beni sormadı mı?..

— Sordu.

— Nereye gittiğini söyledin?..

— Naciye ile birlikte gittiğinizi söyledim.

— Ne dedi?..

— Hiç bir şey söylemedi.

— Ne vakit gittiğini, niçin git-

Dersler evvelâ Halkevinde na- zari olarak verilecek ve nazari im- tihanlarda muvaffak olanlar silâh- la atış yapacaklardır.

Bu iki derste kazananlara atış diploması verilecektir.

Atış derslerine girmek istiyen- ler çok olduğundan, Halkevi ilk dersler için ancak üyelerin ve eve- üye gireceklerin iştirâk edeceğini şart koymuştur.

Festival Bu yıl 30 Gün sürecek

Eğlenceler daha mü- kemmel hazırlanıyor

Belediyenin geçen sene tertip et- miş olduğu kırk gün kırk gecelik festival eğlencelerinin bu sene o- tuz gün olarak yapılması kararlaştırılmıştır.

Programda geniş değişiklikler yapılarak festivalin geçen seneler- den daha eğlenceli olmasına ehem- miyet verilmektedir. Bu değişik- likleri idare etmek üzere seçilen heyet şimdiden hazırlıklara başla- mıştır. Anadolunun her muntaka- sında millî havalarımızı çalan, oy- nıyan bir çok tanınmış ekiplerin gelmesi temin edilecektir.

Geçen sene Anadoludan gelen- ler vasıtasile haberdar olan bir çok müzik ve oyun ekipleri festival ko- mitesine şimdiden müracaat et- miye başlamışlardır. Festival he- yeti bu ekipleri İstanbul'a davet e- decek ve gelenleri müsabaka su- retile seçerek festivale iştirâk etti- recektir.

Serbest liman İş i tekrar Konuşuluyor

Vekâlete bir rapor gönderildi

İstanbul limanının yeni ve mo- dern tesisatları ilâvesiyle ıslah ve tevsi edilmesi kararlaştıktan son- ra serbest liman fikirleri tekrar ortaya atılmıştır. Bu iş için Alman- yanın Hamburg serbest limanında tetkikat yapan Gümrüklere Başmü- dür muavini Methi ile Salon mü- dürü Cevat mühim bir rapor ha- zırlıyarak vekâletlere göndermiş- lerdir. İstanbul limanının İngiliz müesseseleri tarafından tamamen tesbit ve tesisinden sonra serbest liman olarak bir muntaka ayrılaca- ğı kuvvetle ileri sürülmektedir. Bu muntakanın neresi olacağı da li- man kurulduktan sonra tesbit olu- nacaktır.

Bilhassa, Haliçte büyük bir ter- sane kurulması kararlaştıktan son- ra serbest liman tesisi daha lüzum- lu görülmektedir.

tiğini sormadı mı?..

— Hayır.

Lütfiye bu sözlerden hiç bir ma- na çıkaramıyordu. Çıkaramayınca da sinirleniyordu. Kocasının daha çok şeyler sorduğuna, fakat, hiz- metçinin bunları anlatamamak yü- zünden kısa kestiğini tahmin edi- yordu. Asabi asabi:

— Bana birer birer her şeyi an- lat. Her sualıma geniş, tek kelime ve tek hareket atmadan cevap ver..

Dedi, ilk sorusunu yaptı:

— Salihi eve ne vakit geldi?..

Hizmetçi bir film şeridine bak- kar ve.. orada gördüklerini birer birer anlatır gibi bütün dikkat ve hafızasını harekete getirerek ce- vaplarını vermiye başladı:

— Her akşamki gibi geldi. Ezan- dan yarım saat önce. Kapiyı açtım, kendisine refakat ettim, yukarıya çıktı. Evde-sizin sesinizi alamayın- ca bana «Hanım yok mu?» dedi. Ben de evde olmadığınızı söyle- dim.

— Bunu öğrenince ne söyledi?..

(Devamı var)

Halk filozofu diyor ki:

Bir haves uğruna bir hayat verilmez!

(Açık Söz) refikimizde bir arka- daşımız çok ehemmiyetli bir mese- leye temas etti: Bugün her ana ba- ba çocuğunun tahsili üzerine titre- mektedir. Zira, her ana baba evlâ- dının tahsilsiz kalmasının ölüm- den beter olacağını anlamış bulu- nuyor.

Her birimiz çocuğumuzun ye- tişip ne pahasına olursa olsun bir mesle k sahibi olmasını, mesleğin- de mutlaka muvaffak olmasını is- tiyoruz. Zira bugünkü hayat şart- ları içinde, hep biliyoruz ki, mesle- ğinde (muvaffak olmamak) mah- volmak demektir.

İşte ana, baba yüreklerimiz bu gayretidir ki, bizi çok zaman ço- cuklarımızın muvaffakiyetsizli- ğe yuvarlanmalarına sebep oluyor ya. Zira, evlâtlarımızın delikanlı çağına geldiğini, bir meslek seç- mek icabettiğini gördük mü, onu kendi gözümüzde büyüttüğümüz bir mesleğe teşvik etmiye başlı- yoruz. Bunun için de elimizden geleni yapıyoruz.

İlk meslek tayini ise lise sonun- da başlıyor. Zira talebe evvelâ fen veya edebiyat şubelerinden birini seçiyor. Bu seçme gencin tamamile eline, dileğine bırakılmıştır. Hal- buki:

Bir meslekte muvaffak olmak behemehal çocuğumuzun en yük- sek istidatlarının o mesleğe uygun olmasına bağlıdır. Ana, baba ve henüz kendini tam kontrol edemi- yecek olan genç ise, istidatların- dan ziyade hevese mağlûptur.

Onun için liselerde ilk fen ve e- debiyat mesleklerine umumî ayrı- lış dahi, çocuğun istidatlarından hiç şüphesiz daha iyi anlıyan mü- tehasıs tedris komisyonlarının yap- ması lâzım gelmez mi? Bunun için muayyen şartlar konulması lâzım gelmez mi?

O vakit çocuklarımız hayatta ve mesleklerinde asla mağlûp olmya- cıkları gibi, memleketimiz de (mes- lekleri için yaratılmış) hakiki mes- lek adamlarına kavuşacaktır.

Türkiyede mesleklerin ve insan- ların verimlerini yükseltmek an- cak böyle bir devlet kontrolile ka- bildir.

Halk Filozofu

Birimizin derdi Hepimizin derdi

Fiat farkı nereden geliyor?..

Taksim Talimhane meydanın- da ouran bir dostumuz bize şunu anlattı:

«Bütün İstanbul biliyor ki Tak- sim Talimhane meydanı yeni bir mahalledir. Bir kaç sene i- çinde burada bir çok binalar yükselmiştir. Apartmanlar yük- sek, muhteşem ve gösterişli. Binaenaleyh burada kimler otu- rabilir?.. Ancak zenginler..»

İşte bu hükmü veren, kapı- mızın önünden geçen seyyar satıcılarıdır. Talimhane meyda- nının hemen altındaki iki yüz, üç yüz metre ötedeki mahal- leye Elmadağı semti derler. Bizim Talimhane meydanına ge- len satıcılar, ekseriya oradan doğru gelir. Bunların mühim bir kısmı zerzavattıdır.

Meselâ aşağı mahallede 10 kuruşa sattıkları bir mal, yukarı- da hemen 20 kuruşa çıkarılır. Ve aşağı da vermezler, bu neden böyledir?.. Bu basbayağı ihlikâr değil midir?.. Bu vaziyet karşı- sında Talimhane meydanında oturan vatandaşların hepsinin kapının önünden geçen ve es- naftan alış veriş ederek kazık- landıklarını zannetmeyiniz.

Tabii bu civar halkı bir kaç zaman sonra, buralarda dolaşan esnafın kötü bir niyetle satış yapmak istediklerini anlamış ve mütevazı bütçeli, işini bilir alle- ler, Beyoğlu Balıkpazarından alış veriş etmeye başlamıştır.

Bu işin zararı kime?.. Tabii yine esnafa.. bunlar dürist ha- reket etseler olmaz mı?..

Edebî roman: 34

Sen de seveceksin!

Bu söz ve bu dilek Lütfiye ü- zerinde garip bir tesir yaptı ve o- nu bir hayli düşündürdü. Genç ka- dın kendi kendisine sordu:

— Ben kocamdan korkuyor mu- yum?

Buna, ne:

— Evet..

Ne de:

— Hayır.

Diymiyordu. Henüz hiç bir ve- ale onu böyle bir denemeye gö- türmemişti. Fakat, hakikatte: Ko- casından korkmalı mıydı? Bu soru- tu, Misal olarak ahyordu:

— Şimdi çıkıp gitsem, bu gidiş, kocamdan korkmamak mı olur?

Kafasının içinde kendisine çok getin ve ağır gelen bu sorunun ce- vabını hazırlarken Naciye:

Etem İzzet Benice

— Anma, hâlâ buradayız!..

Dedi. Bu sual ve bu ikaz genç ka- dının üzerinde anı bir fevran ve tahrik tesiri uyandırdı. Hiç düşün- meden ve tek muhakeme yürütme- den:

— Peki gidiyoruz..

Dedi ve hemencecik yerinden kalktı. Niçin bu kararı vermişti, ne yapmak istiyordu, gitmesi ile gitmemesi arasında ne fark vardı?

Bütün bunlardan hiç birisini dü- şünmüş değildi. Ayakta bir gölge, bir hayalet gibi dolaşıyor, bütün dimağ hücrelerini bir tek nokta ü- zerinde seferber etmiş bulunuyor- du:

— Gideceğim!

Bu, âdetâ nereden geldiği, nere- de biteceği belli olmayan bir sinir kasırgası idi.

Müthiş silâhlar

Her sene vasatî 5000 çeşit öldürücü gaz keşfediliyor

Orduların üzerine toz halinde tayarelerden dökülecek zehirler havayı teneffüs edilemeyecek bir hale getirmektedir

Fakat... Her yeni zehirli gaza karşı da mukabil tedbirler almak mümkün olmaktadır

Berlinde bir zehirli gaz kursuna devam edenter

Evvelâ mayî halinde olan zehirli gazlar, bir kaç zaman sonra toz haline getirilmektedirler. Bu zehirli tozlar, havalardan tayarelerle şehirlerin, insanların üzerine dökülmektedirler. Zehirlerin döküldüğü sanarlarda diri her mahlûk ya ölmekte, veyahut ölüm derecesinde hastalanmaktadır.

Zehirli gaz keşfiyatı o derece inkişaf etmiştir ki kimyagerler her yıl 5000 türlü yeni gaz icat etmektedirler. Gazların ekserisi ağır havalarla mamûl olup, boğucu bombalar bu zehirlerden yapılmaktadır. Askerî mütehassısların tahminlerine göre, düşmanın arkasında yangın bombalarıyla yapılacak hücumlar, halka dehşet vererek panik çıkaracak ve zehirli gazlardan daha büyük tahribat yapacaklardır. Bu mütehassısların fikrine iştirak eden milletler, çok kuvvetli ve yakıcı bombalar hazırlamaktadırlar. Bin tayarere, bin türlü bombalardan, 2000 tanesini taşıyabilecekler. On tayarerenin ikisi bin yakıcı bomba ile düşmanın gerisinde yapacağı tahribat çok müthiş olacaktır. Bu tayarelerin bir büyük şehir içinde binlerce yerde yangın çıkarabilecekleri düşünülecek olursa, en geniş teşkilâtî itfaiyelerin bile bu yangınlarla başa çıkamayacakları kolaylıkla anlaşılabilmektedir.

İnsan öldürmeye mahsus olarak keşfolunan çeşit çeşit silâhlardan başka, radyo şuaları da muharebede insanlar aleyhine kullanılacaklardır. Bugün hâşerati, mikropoları öldüren radyo şuaları kuvvetlendirilince, insan öldürmeye başlayacaklardır. Şuaların üzerine isabet eden her mahlûk derhal ölecek, vapurlarla, tay-

yare, otomobil ve diğer motörler şualarla durdurulacaklardır.

Maamafih, müstakbel harplerin en korkulu silâhı tayarelerdir. Tayarelerde son senelerde yapılan keşfiyat sayesinde bir tayarerci, gözlerini yumarak tayarresini idare edebilmektedir.

Geçen yıl Amerikada, Los Angeles'tan Nev York'a uçan bir tecrübe tayarresi on bir saat içinde üç bin kilometre yolu, tayarrecinin idare etmesine ihtiyaç hasıl olmadan otomatik bir şekilde almış ve tayarerci tayarrenin üstünde hiç bir iş görmeden oturmuştur. Tayarere mühendisleri şimdi tank taşımaya mahsus yeni sistem bir tayarrenin keşfile uğraşmaktadırlar. Tayarelerden paraşütlerle yere bırakılacak olan bu tanklar fazla süratli olacaklar ve derhal düşmana saldırıya başlayacaklardır. Askerî tayarelerde koyu gazolin kullanılmaya başlanmıştır. Koyu gazolinler kolaylıkla akmamakta ve tayarere bir kazaya uğrayınca tutuşmamaktadırlar.

Bundan başka, tayareler, gazolinin daha çok yükliyelebilmekte dirler. Sovyetlerin hava kuvvetleri Erkânharbiye Reisi Hripin'in fikrine göre, tayareler, karada ve denizde çarpışan kuvvetler arasında en büyük rol oynayacakları gibi, cephelerin arkasında kalan en büyük iktisadî ve siyasî merkezleri de tahrip edeceklerdir. Bu maksatla, tayareler, cepheler arasında çok derinliklere kadar giderek iş görebilecek bir şekilde imâl olunmaya başlanmıştır. Harbi Umumi yıllarında tayareler saatte ancak 80 kilometre mesafe katederek 800 metre yüksek-

Müstakbel muharebele rin korkulu silâhı: Tayyare

liklere çıkabilmekte idiler. Şimdi imâl olunmakta olan tayareler ise biner kiloluk müteaddit bombalar taşıyabilmekte ve bu ağırlıklarla birlikte saatte en az 200 kilometre mesafe katedmektedirler. Altı bin beygir kuvvetinde sekize rnatörlü olan bu tayareler, hamulelerle birlikte 45 ton ağırlığında idirler. Başka sistem keşif, hücum ve bombardıman tayareleri de vardır ki bunlar, altıdan sekiz bin beş yüz metreye kadar yükseklikte ve saatte üç yüzden üç yüz elli kilometreye kadar yol almaktadırlar.

Tayarelerin böyle çok yukarılara kadar yükseklikleri ve süratli olmaları sayesinde ki, düşmanın üzerine anı hücumlar yapılabilmesini kolaylaştırmaktadır.

İstanbulda da gaz kursları bu ay içinde açılacaktır. Bu kurslar için hemen bütün hazırlıklar bitirilmiştir. Kurslar aynı zamanda tatbiki mahiyette olacağı için, tecrübelerde kullanılacak maskeler şimdiden şehrimize gönderilmiş bulunuyor. Bu kurslara bütün hemşeriler devam etmek mecburiyetindedirler. Hatta bize öyle geliyor ki, bu kurslar hızını aldıktan sonra, İstanbulda da bir hava hücumu tecrübesi günü tesbit etmelidir. O gün İstanbulu sanki düşman tayareleri hücum ediyormuş gibi, şehrin semasında tayareler uçuşmalı ve halk da muayyen zamanlarda tıpkı bir tayarere hücumu uğramış gibi ne yapacağını tatbiki bir şekilde bir kere daha isbat etmelidir.

Müstakbel harplerin en korkulu silâhı tayarere

HIKAYE

Yazan: H. Nusrat Ertüz

HANGİSİ DELİ?

... Kuzgunî eflâtun gecenin sarı gökyüzünden kırmızı çılgınlıkla gelen mavi ışıklar, odanın siyah perdelerinden süzülerek bembeyaz halî üzerinde turuncu akisler meydana getirdi.

«Yeşil bir isyan alevi gibi yerimden fırladım. Elimdeki pembe mürekkepli kalemi masanın üzerine fırlattım. Pencereden gelen kül rengi rüzgârla açılan defterimin içindeki turuncu tabakalar mor gözlerimi karalttı.

«Artık diye haykırdım. Artık yazmayacağım.

«Koridordaki saat, ağır ağır, gecenin ikisini çaldı. Sesler, kulağımda sarı akisler bıraktı.

«Pencerenin önüne gelmişim. Gözümü kırmızı dumanlar bürüdü. Defteri kaldırdığım gibi dışarı, eflâtun gecenin beyazlıkları içine attım...»

Lâtif, masasının üzerinden doğruldu. Saat ikiyi çalıyordu. Önündeki defteri kapadı. Elinden ya vaşca düşen kalemin çıkardığı hafif pıtırda bile beyninde uğuldu. Ne kadar yorgundu!...

«Masanın yanındaki yatağına uzandı. Ve uyuya kaldı.

Lâtif ressamdı. Bilhassa kübik tahtalarda fazla muvaffakiyet gösteriyordu. Ne çare ki kendisi bu muvaffakiyetinden memnun değildi. O, bir roman yazmak istiyordu. Öyle bir roman ki yazı âlemini altüst etsin, herkes eserden bahsetsin sonuna kadar kitap okumamak hastalığına müteâllâ münekkiddir iyileşsinler ve bu eserî tamamille okusunlar. Eseri basan kitapçıların yüzü gülsün, bu kitabın kârile şöyle ufacak bir apartıman fılân ediniversinler!...

Hayal artıkça çalışma kızıştı. Bu kıvırmaya nihayet geçen gece son haddini buldu; roman bitti.

Lâtifin Son Telgrafta bir tanıdığı vardı. Ona gitti. Romanından bahsetti (getir de görelim) dediler.

İlk adım atılmıştı. Başlarından savmamış olmaları Lâtife büyük cesaret verdi. (getir de görelim) cümlesinin baştan savmaktan başka bir şey olmadığını ne anlamı zavallı!.. Şimdi kendinde ölçüye vurulamıyacak bir azamet ve gurur hissediyordu.

(getir de görelim) denilen günün gecesi çok uzun sürdü. Fakat Lâtif bir an hılyasız kalmadı. Sabaha kadar neler düşünmedi neler! Eserinin 50 inci bini geçecek tabılarını İstanbul dilencilerine terkedecek, ve o zavallılar bu kıtaptan ellerine geçirecekleri sermaye ile bir iş sahibi olacaklardı.

İşte nihayet eserini matbaaya götürmüş geri dönüyordu. Arkadaşı (okuyayım, sana cevap yazayım) demiydi.

Aradan bir hafta geçmişti. Matbaaya uğrayarak eserinin beğeni lip beğenilmediğini öğrenmek için bir ziyâkçülüktü. Zaten cevap yazayım dememiş miydi arkadaş?

Lâtif her akşam eve gidince masasına koşuyordu, mektup arıyordu. Masayı sabahleyin bıraktığı gibi görünce elleri yanına düşüyor, isteksiz isteksiz odada dolaşıyordu.

Fakat bir akşam... bir akşam panisyoncu kadın masaya büyük bir zarf koymuştu. Heyecanla açtı. Okudu:

«Romanını okudum. Yarın Son Telgrafın ikinci sayfasının üçüncü sütununda bir yazı göreceksin. O yazı sende ne tesir bırakırsa, romanın da bende bıraktığı tesir aynıdır.»

Evvelâ çok sevindi. Kim bilir romanı ne iyi tesir yapmıştı! Fakat bu tesirin iyi olduğundan bahsedilmiyordu. Amma o, bu tesirin iyi olacağından emindi

(Devamı var)

Büyük Harpte Türk Bahriyelileri Nasıl döğüştüler

Tefrika No. 7

Yazan: Zeki Cemal

yılında inşa edilmiş olan 17 mil sür'atle Lareket etmekte ve 30,5 luk döner 20,5 luk yine dönder topa malik bulunmakta idiler.

Ayrıca da 15 lik on ikişer topları ve 7,5 luk on dörtör topları vardı. Rostislav ve Siyoyatelnâ ismindeki iki remi de 13,500 ve diğeri de 9 bin tonluk 16 mil sür'atinde ve 25 lik dönder ve 15 lik sekizer topları olan birer kuvvettiler.

Bu hesaba göre beş dritnotta 28 adet 30,5 veya 20 lik top ve 56 tane 15 lik ve 7,5 luk ta 42 top vardı.

Kruvazörler: 6.800 tcnluk olmak üzere Kagol,

Yamyat Merkür isminde 1902 de inşa edilmiş iki kruvazör vardı. Bunlarda 15 lik 12 ser ve 7,5 luk on ikişer top bulunuyordu.

Muhripler: Bunlar 300-400-650 tonluk olmak üzere 17 adetti. Ayrıca 12 mil sür'atte 4 de gambot vardı.

Tahtebahir: Rusların Karadeniz donanmasında 7 adet tahtebahirleri vardı. Bunlardan başka 9 tane de muavin gemileri muhtelif hizmetler için emre hazır vaziyette bekliyorlardı.

Ruslar bunlardan başka İkinci Katerina, İmparatoriçe Marya, İm-

paratoriçe Üçüncü Aleksandr isminde üç dritnot ve amiral Lazarov, Amiral Nahimof isminde iki kruvazör ve 9 muhrip ile 2 de tahtebahir inşa etmekte idiler.

Bunlar 21 mil sür'atte ve 30,5 luk topları olacaktı. Nikolayef de inşa edilmekte olan bu gemiler de harp içinde Karadeniz donanmasına iştirak ederek Türklerin karşısına kuvvetli tirer düşman halinde çıkmışlardır.

Maamafih bir kısmının da inşası ikmâl edilmediğinden kahrman Türk askerleriyle müttelikleri Nikolayef'i işgal ettikleri esnada kızakta bulmuştu.

TÜRK DONANMASININ KUVVETİ

Abdülâziz zamanında dünya ikincisi olan Türk donanması Abdülhamidin zamanında hiç de kuvvetli gemilere malik olamamıştı. Bu sebepten Trablusgarp ve Balkan harbindeki felâketler de pek çabuk olmuştu.

Maamafih Balkan harbinde Hamidiyenin kahramanlığı Türk de-

nizcilerinin yüzünü ağartmıştı. Fakat, b i ne de olsa ferdî bir çalısmadan başka bir şey değildi.

Halbuki Türkiye gibi geniş sahilli bir memleket için biraz da denize kuvvet vermek lâzım geliyordu. Bu maksatla Balkan harbindeki faciadan sonra kuvvetli bir donanma yapılmasına teşebbüs edilmiş, halkın hamiyetine de iltica edilerek her tarafta yer yer donanma tanesi toplanmaya başlanmıştır.

Bunlara güvenen hükümet de İngiltereye bir çok gemiler sipariş etmişti.

Fakat.. aksilik bir kere gelmesin.

Milyonlarca lira verilerek sipariş edilen gemiler daha Türk limanlarına gelmeden Umumi Harp patladı.

Biz de bu harbe girdik... Maamafih Akdenizde büyük bir macedarad sonra Türklerle iltica eden Yavuz Selim ve Midilli kruvazörleri pek az kuvvete malik olan

Türk donanmasının yüzünü birden bire guldürdü.

Düşman devletler karşısında, bilhassa Karadenizde Türk donanması kolay kolay boy ölçülemez hale geldi.

İşte Umumi Harp başladığı zaman Yavuz ve Midilli'nin iltihakı üzerine Türk donanması şu vaziyete gelmişti:

23.000 tcn büyüklükte 1911 yılında inşa edilmiş 28,5 mil sür'atte malik Yavuz dritnotu. bu geminin 28 lik 10, 15 lik 12 ve 8, 8 lik 12 topu bulunuyordu.

17 mil sür'atte malik olan Turgut Reis ise 10 bin tonluk bir gemi idi 28 lik 6 ve 10,5 8 topu vardı. 1891 de inşa edilmiş olduğuna göre oldukça eski sayılırdı.

Barbaros da aynı şekilde Turgut Reis gibi idi. Aynı kuvvete, aynı mîle malikti.

9.200 ton büyüklüğündeki Mesudiyeye gelince 1901 de tamir edilmiş, 16 mil sür'atte 15 lik 12 ve 7,5 luk 14 topu vardı.

Kruvazörler:

Midilli 4.500 ton ve 27,5 mil sür'atli bir gemi idi. Yavuzla aynı senede tezgâhtan inmişlerdi. 10,5 luk 12 topu vardı.

Hamidiye ve Mecidiye 1903 senesinde inşa ettirilmiş 3.500 ton büyüklüğünde ve 22 mil sür'atte 15 lik ikişer topları ve 12 lik sekizer topları olan kruvazörlerdi.

Berki Satvet, Peyki Şeyket ise 1906 senesinde inşa edilmiş 740 tonluk 2" milli 10,5 luk ikişer topu olan gemilerdi.

Pelenki Derya 890 tonluk bir gemi idi.

Muaveneti Milliye, Nümune-i Hamiye, Gayreti vataniye, Yedigöller, Millet torpidoları, Samsun, Basra, Taşoz, Yarhisar muhripleri, Tunus torpidobotu, Musul, Akhisar, Kütahya, Draç torpidobotları, Sivrihisar, Demirhisar, Sultanhisar, Hamidabat torpidobotları, Muayyeni Zafer mektep gemisi de vardı.

Ayrıca Aydın Reis, Burak Reis, Hızır Reis, Taşköprü biçimlerinde 11 gambotumuz bulunuyordu.

Gipta

Amerikalı kadınlar Avrupalı erkeklerle evlenmeli imişler!

Dünyanın hiç bir memleketinde Amerikada olduğu kadar bol kadın klübü yoktur

Amerikalı koca karısında ne gibi hasletler arar?

Çok mes'ut zannedildiği halde, günün birinde kocasının bırakverdiği Amerikana tipik artistlerinden Kravford

Saçları ağarmış yaşlı bir Amerikan kadını demiş ki:
— Eğer hayatımı yeniden yaşamak mümkün olsaydı, ömrümde bir Amerikalı erkekle evlenmezdim. İngilizle de evlenmezdim. Çünkü İngilizler de Amerikalılara benzerler. Fakat her halde bir Avrupalı ile evlenirdim.

Bu kadına göre, Avrupalı kocalar izdivaç denilen müşkül maceden-şayanı arzu bir eş olabilmeyorlar.

Amerikada drahoma peşinde koşan ecebilerden kimse hoşlanmaz. Öyle olmakla beraber başka milletlere mensup erkeklerle evlenen Amerikalı kadınlar çoktur.

Bir başka Amerikalı kadın da bu sözleri teyit ediyor:

— Ben de yedi senedenberi bir Rusla evliyim ve kocamı yedi kere yedi sene daha muhafaza etmek isterim.

BOŞANMA MEMLEKETİ

Amerikan istatistiklerine bakılırsa, yer yüzünde en çok boşanma vakaları olan memleket Amerikadır. Evvelce Rusya bu rekoru tutuyordu. Sovyetler izdivaç kanunlarında taciilat yaptıkları için bu memlekette boşanmalar azalmıştır. Fransada boşanmalar Amerikadan üç defa daha azdır.

Avrupalı kocalarla evlenen kadınlar pek nadiren nevrastenik oluyorlar.

AVRUPALI KOCALAR

Acaba Amerikalı kocalarda ne eksiklik, Avrupalı kocalarda ne fazlalık var?

Avrupalıların kadına karşı olan muameleleri Amerikalılara nazaran çok farklıdır. Amerikalı erkek karısı beraber bulunmaktan daima çekinir. Halbuki Avrupalılar tam bir fikri müşareket içinde yaşarlar. Ancak İngiliz ve Amerikalı kocalar, karılarını başka kadınlarla başbaşa bırakarak, erkekler arasında eğlenmeyi tercih ederler. Avrupada kadın klüplerine, kadın toplantılarına nadir tesadüf edilir. Halbuki, Amerikada kadın klüpleri o kadar boldur ki...

Avrupada kadın kocasının işle alakadar olur, hattâ çok zamanlar kocasının mesai arkadaşısı

dır. Bir erkek 25 yaşında kadın, hattâ 16 yaşında bir kız bulursa, 40 yaşındaki kadının yüzüne bakmaz. Bu yaşta ve daha geçkin kadınlar ev işleriyle meşgul olabılırler. Fakat sokağa çıkmak, yahut bir yere gitmek için yanında daha genç bir kadının bulunmasını ister.

Halbuki Avrupalı için böyle değildir. Avrupalı tam inkişaf halinde, yani otuzla kır yaşında bir kadını daha ziyade tercih eder.

Amerikalı erkek bir kadının cazibesini yalnız güzelliğinde arar. Avrupada ise, erkeğin hoşuna gitmesi için bir kadının mutlaka güzel olması lâzım değildir. Avrupalının istediği kadın güzelliği, onun yarattığı havadadır. Avrupalı bir kadının bebeğe veya çocuğa benzemesinden hoşlanmaz. Kadında fikri bir olgunluk ister. İstedigine nail olmak için, Amerikalı kadın gib ağlayan zevceleri beğenmez.

Belki de Amerikalı kocaların ah-gibi ağlayan zevceleri beğenmez, oldukları iddia edilebilir. Belki de bu iddia bir propagandanın mahsulüdür. Zengin Amerikalı kadınların paralarının başka taraflara akması için mali maksatlarla tatbik edilen bir propaganda yaygarasıdır. Belki de Amerikan topraklarında doğuma arttırmak için de bu usule müracaat ediliyor. Halbuki Amerikalı kocanın Avrupalıya nazaran ahlakan daha kuvvetli olduğu da iddia edilemez. Çünkü Amerikalılar, yaptığı ve saklamaya lüzum görmediği şeyleri, karıların dan gizli yaparlar.

Amerikada kadının ihaneti görülürse, koca hemen mahkemeye müracaat eder. Halbuki, Avrupa da talâk gayri ahlâki bir hareket telâki edilir. Elli yaşında bir adamın yirmi beş senelik bir izdivacı yıkıp geçmesi hoş görülür bir şey değildir. Bu talâklar gizli münasebetlerde bulunmaktan daha kötü netice veriyor. Amerikalı koca, başka milletlere mensup erkeklerden daha ziyade mi karılarına merbuttur? Seyyah sıfatile gittikleri memleketlerde, Amerikalılar ilk iş olarak eğlence yerlerini aramaktadırlar. Paris eğlence yerleriyle meşhurdur. Fakat müşterilerine bir göz atınız, yarısından fazlası başka milletlere mensup insanlardır.

Avrupalı kadın, icabederse kocasının kusurlarına göz yumar. Çünkü hayatıdaki hakiki arkadaşı kocasıdır.

1937 Güzellik kralı

Fransada Dövil'de her sene olduğu gibi bu sene de güzel erkek müsabakası yapılacaktır. Geçen yıl iki yüz genç kadın ve kızdan mürekkep bir jüri heyeti güzellik kralını seçmiş ve müsabaka büyük bir alâka uyandırmıştı. Yukarıki resimde müsabakaya giren erkeklerin jürinin önünden geçişleri görünüyor.

Melek ve Şeytan

Belçika Kralını Hudutta tevkif etmek istediler

Belçika Kralı Leopold

Hükümdar ve devlet reisleri nazarı dikkati celbetmemek maksadıyla, ekseriyetle, başka namlarla seyahat etmektedirler. Fakat, bu türlü seyahatlar bir çok yerlerde müşkülâtı mucip olmakta ve hattâ tehlikeli vaziyetler doğurmaktadır. Bu türlü bir yanlışlık yüzünden, Belçika kralı Leopold, geçenlerde bir tehlike atlattı.

Ölen kraliçe Astrit'in kızkardeşi evli olan Norveç prensine sık sık misafirliğe giden Belçika kralı, Almanyadan geçerek Hollanda tarikiye Norveç'e gitmek istemiştir. Trenin kupasında bir yaveri ve daha iki yabancı birliğe seyahat eden kral Almanyaya avarazisi dahilindeki Varnemünde istasyonuna geldiği zaman, Alman pasaport memuru kraldan evrakını istemiştir. Kral, cebindeki diplomatik pasaportu çıkarıp uzatmıştır. Bu pasaportta Graf de Belvu ismi yazılıdır. Alman memuru, kralın yüzüne ve pasaporttaki yazıya baktıktan sonra, bu pasaportun Graf de Belvu'ye ait olmadığını söylemiş ve krala daha bir kaç soru sorduktan sonra, üzerinde para bulunup bulunmadığını da sormuştur. Kral «var» cevabını vermiştir.

Memur, para için resmi müsaade kâğıdı olup olmadığını da sormuş ve olmadığını öğrenince, kralı, vagondan aşağı kendisine birlikte inmiye ve istasyonda izah vermiye davet etmiştir. Kral, kendisinin diplomatik pasaportla seyahat ettiği için resmi müsaade kâğıdı almayı lüzum olmadığını söylemişse de, memur bunları dinlememiş ve kralın behemehal aşağı inmesini istemiştir.

Balonda evlenmek isteyen gelinle damat düştü

Ucuz kurtuldular. İki erkek gelini kaçırdı. Mahkeme karısını dava eden erkeği haksız buldu

Gegen hafta Belçikanın Namur mahkemesinde çok gülünç bir dram cereyan etmiştir. Bu dram, binbir gece masallarından bir faslı hikâye ettiği için bütün Belçikalılara hayreti mucip olmuştur. Hâdisiye şu suretle cereyan etmiştir:

Belçikanın maruf tayyarecilerinden Van den Kontelhem, Katerina namında genç ve güzel bir Brüksel li kızla evlenmiştir.

Evliliklerinin ilk gününü bir balon içinde geçirmeyi kararlaştıran çiftler, kilisede nikâhları kı-

yıldıktan sonra balona binerek gökyüzüne doğru havalanmışlardır. Balon, saatlerce yol aldıktan sonra havada bozulmuş ve yeni evliler, hızla yere doğru inmiye başlamışlardır.

Müthiş bir ölüme doğru giderken balonun içinde helâllaşan gelin ile güvey, yüksek ormanlar içinde bir yere düşmüşlerdir. Fakat balonun sepeti asıl balondur. koptuğu için, erkek, sepetin içinde sağ olarak bir ağaç üzerine ilişip

(Devamı 6 ıncı sayfada)

Yolunu sağıran bahara lûskün insanların somurtkan çehrelerine şu günlerde eski neşelerinin tekrar geleceğini umuyoruz. Bahar ki taze, liktir, teravettir, hayatının baharında olular, yüzünü gösteren ılık güneşi şimdiden neşe ile ve şevkle karşılayıyorlar.

Üç komita

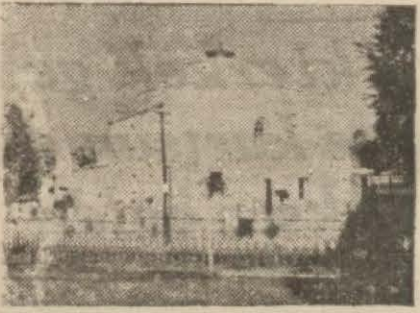
Makedonya komitacıları arasında 13 yıl

- 36 -

Bulgaristandaki Turan Cemiyetlerinin temeli Rusçukta atıldı. (Spor Birliği) namile taazzuv eden ve bilâhare adı (Turan) olan bu millî teşekkül komitacılar perişan ettiler. Resim, Rusçukta 1924 yılında ilk (Spor Birliği) kongresini göstermektedir.

kubulmaması için böyle muvafık görmüştür. dedi. Mutasarrıf ga - yet mütefitti. Esasen, bağıcılık ve garap tüccarlığı meşgul iken, başvekil Muşanofun yakın bir dostu. İnanlı bir partizanı olduğu için mutasarrıflığa tayin edilen bu mu - terem zat, babayani hareketlerle insanı kendisine çabuk ısındırabili - yordu. Razgrad mezarlık hâdisesi - nin siyasi mahiyetini Başvekil Mu - şanofun ağzından telefonla dinle - diği şekilde harfi harfine bana söy - lemekte bir mahzur görmedi. ve hâdisenin akaliyetler namına olan zararlarının derecesini de izah et - ti. Çünkü, Makedonya, Dobruca ve Trakya'da kalabalık bir Bulgar - kaliliyeti olduğu iddiasında bulun - man partizanlarla, Edirneyi bizen - almak isteyen Trakya komitesi, büt - ün Dobruca'yı Rumenlerden al - mak isteyen Dobruca Komitesi, bütün Makedonyayı Yugoslavya ve Yunanistandan almak isteyen Ma - kedonya Komitelerinin, kendi kar -

Trakya komitacıları, Yanbolu'da (Türk hamamı) namile maruf ve sahibi Türk olan bu hamama ilk ö - nce boykot ilan ettiler, sonra ha - mamı yıktırıp Türkün elinden ceb - ren aldılar. (Bu husustaki yazımız ileride okunacaktır.)

deşlerinin bu üç hükümet dahilinde müthiş tazyikler altında ezil - mekte olduklarına dair, gazeteler broşürler ve nümayişlerle yaptıkları gürültülere ve Cemiyeti Ak - vam Azıklıklar Komisyonuna sık, sık gönderdikleri protestolara, Razgrad hâdisesi, müthiş bir darbe vurmuş -

Yazarı:
M. Necmeddin Deliorman
Sofyadaki (Deliorman)
gazetesi sahip ve başmuhariri

reddütle, içinde büyük bir sevinç duymıya başladım.

Kafamın içi ağır bir kâbustan uyanıp, temiz, parlak bir aydınlığa ulaşanlar duyduğu ferahlık içinde bulunuyordum. Dostlarımı gör - mek, bunların şüpheli ve ihtilâl - tan memnu bir mevkuf gibi değil, serbest, serbest konuşan hür bir in - san gibi onlarla dertleşmek istiyordum. Dızdar oğlu Hasan Tahsinin yanına doğru yollandım. Yolda bir iki dosta rastladım. Bunlardan öğ - rendim ki, Razgradtan buradaki dostlara müteaddit telgrafiar gel - miş ve benim akibetimle alakadar olmaları bildirilmiş, Rusçuklu dost - lar benim akibetimle ne şekilde ve ne vasıta ile alakadar olarak daha faydalı olabileceklerini düşünmek - telekten, ben kapıdan içeri girdim. Çok memnun oldular ve etra - fımı kuşatarak macerayı baş - tan aşağı anlatmaklıgımı istediler. Dostlarla uzun uzadıya konuşup, görüştük. Rusçukta daha fazla kal - maklığımı muvafık gördü. Tren vaktinin gelmesini işle çekiyor - dum. 1924 senesinde ilk spor kon - gresini akdettiğimizden bugüne ka - dar gelip geçen yıllar zarfında Rus - çukta kanı milliyet ateşile kay - naşan yüzlerce Türk genci yetişmiş - ti. Bunlardan bir çokları ana yurda göç etmiş olmakla beraber, henüz orada olan bir çokları ile gidip te - mas etmek vazifendi. Fakat, ben, yalnız Turan Cemiyeti reisi Rıza Mehmet, Cemaat reisi Hasan, Naci Tahir, İsmail Muharrem, Süley - man Peynircioğlu, Hasan Tahsin, Ömer gibi vehleten akıma gelive - ren bir kaç arkadaşla ancak görü - gebildim ve Sofya trenine binerek Rusçuktan uzaklaştım. Tuna bo - yunda ilerleyen tren penceresin - den elektrikleri pırıldayan Roman - ya sahillerine, bu defa jandarma yanında olduğu halde değil, ser - best serbest bakıyor ve geniş, ne - fes alarak ciğerlerimi temiz Tuna havasıyla dolduruyordum. Rusçuk bağlarından uzaklaşan tren, ka - ranlıklar içinde hız almıya çalışır - ken ben yemek vagonuna geçtim ve orada (Gorma Oreovitsa) istas - yonuna gelinceye kadar oturdum. Rusçuktan kurtulur kurtulmaz Sofyaya gitmeyi muvafık bulmu - yordum. Bence bunun bir çok mah - zurları vardı. Kendimi bir parça unutturmak ve Sofyada Baş Müftü etrafındaki yobazlarla, yüz ellilik - lerin ve Arif Orucun adamlarının gözünden bir kaç gün uzak kalmak istiyordum. Onun için yolumu (Devamı var.)

Zistevide komitacılar namına ve Türklük aleyhine dikilen, yıkıla - cak bir âbide...

Okuyucularla Baş başa

Hususî Otomobilleri Kullananlar

Beyazıtta oturan Ali Kudsi im - zalı bir okuyucumuz yazıyor:

«Belediye talimatnameleri ve ni - zammamelerine göre, şoför olabil - mek için bir takım şartlar lâzım - dır. Ehliyet meselesi kâfi gelmi - yor.

Direksiyon başına oturan adam asabî olmayacak, içki, esrar gibi şeyler kullanmayacak ve saire ve - saire...

Bunların hepsi güzel.. şüphesiz, İstanbulun dar ve bozuk yolların - da seyrüsefer eden bir insanın tam ve kâmil bir halde bulunması istenir. Hem yaya giden yolculu - rın, hem de otomobildeki insanın hayatı bakımından bu elzemdir.

Geçen gün gazetelerde okudum. İstanbulda taksider fazla hususî otomobil varmış. Tabii bu husu - sı arabaları ekseriya, otomobilin sahibi olan kimse kullanıyor. Bun - lardan bir kısmı da bayanlardır. Şoförlerden aranan bir takım şart - lar, acaba, hususî otomobil kulla - nanlardan araniyor mu?

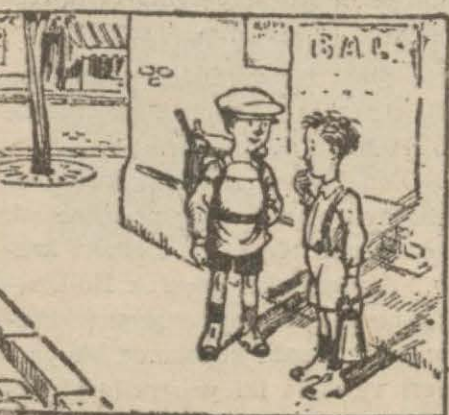
Kazalara dikkat ediniz. Hususî otomobiller arasında kaza yapan - lar çoktur. Taksider çalışmıyaca - ğını ve kendi arabasını kullanaca - ğını söyleyen ve iyi kötü direksiyon idaresini bilen herkese acaba eh - liyetname veriliyor mu? Yoksa, böylesi hususî otomobilleri kulla - nanlardan da bazı şart ve vasıf - lar araniyor mu?

Bu nokta üzerinde bir zamandır düşünüyorum. Kendi kendime bir karar veremiyorum.

Balonda evlen - mek isteyen ge - linle damat

(5 inci sayfadaki devam)
kalmıştır. Kadın inse bir kaç kilo - metre ileride balonun yan taraf - larındaki ipelere sarılı bir halde sık ağaçlar arasına düşmüştür. Ne erkeğe, ne de kadına hiç bir sakatlık olmamışsa da, kadının düştüğü yerde ağaçlar arasında gizlenmekte olan iki serseri genç, bir kadının ağaçlar üzerinden yan - larına düştüğünü görünce, derhal yanına giderek kaldırmışlar ve ken - dilerle birlikte alıp meçhul bir - semte götürmüşlerdir. Bir kaç va - kit bu iki erkeğin elinde kalan ka - dın, kocasının yanına döndüğü za - man, bütün günahlarını itiraf et - miştir. Fakat kocası, kadının işle - diği günahları affetmek istemiye - rek mahkemeye müracaat etmiştir. Namusdaki mahkeme heyeti, bo - şanması için erkeğin verdiği istid - dayı okuduktan sonra, kabahati, kadında değil, balonu düşmekten kurtaramadığı için, e-kekte bul - muş ve kocayı haksız çıkarmıştır.

ŞAKA

— Sen neden mektebe gitmi - yorsun?
— Okumak bilmiyorum ki..

— Geceleri dışarıda bir sızs - ılıyordunuz mu?
— Hayır, doktor, yatarken dış - ıyımlarımı çıkarırdım.

HİKÂYE

Hangisi deli?

[4 üncü sayfadaki devam]

Kendi kendine:

— Kim bilir - diyordu - o say - faya ne güzel bir yazı koyacaklar! Romanımın yaptığı tesiri anlata - bilmek için o yazının bir şaheser olması lâzımdır.

Ertesi gün hemen bir Son Tel - graf aldı. Yırtarcasına ikinci say - fayı açtı. Fakat hiç bir yazıya te - sadüf edemedi. Sayfada yalnız te - lefon ve ajans haberleri vardı. Bel - ki kendisiyle lâtife etmişlerdi. Ca - mı sıkla sıkıla haberleri okuma - ya başladı.

Birdenbire... duruladı. Aman ne tuhaf ve saçma bir yazı:

«Şahik sayın sayıtlarımızdan Sabit Sabri Safkan, Salı sabahı saat sekizde, sekiz saat süren son söy - levini söyledi. Söylevden sonra semaya saçılan sevinç sesleri sü - rerken sayın sayıtlarımız Sabit Sa - bri Safkan sevinçten sararıp soa - rak sevgilerini samilerine sundu.»

Altında da şu lâve:

«Hoşunuza gitti mi, ey okuy - cular? Haberleri böyle yazarsak okumağa tahammülünüz olur mu? Olmaz tabii... Size yarın, gene böy - le okumağa tahammülünüz olmi - yacak bir roman parçası neşrede - ceğiz.»

Ertesi gün, aynı sayfada, resim müşambasındaki kübiklikten kat kat fazlasını kâğıt üzerinde göste - ren Lâtifin romanından bir kaç parça sıkıyordu.

İSTANBUL

Ticaret ve Zahir
Borsası
7 / 4 / 37

FİATLAR

CİNSİ	Aşağı	Yukarı
Buğday yumuşak	6 17	6 29
sert	6 20	6 26
Kızılca	—	—
Mısır beyaz	—	—
„ sarı	5	5 3
Arpa	4 30	4 38
Çavdar	5	5
Fındık içi	54	—
Afyon ince	—	—
Keten tohumu	—	—
Zerdeva derisi	—	—
Sansar	—	—
Yün tabak	—	—
Yapak Anadolu	—	—
Tilki derisi	—	—
Tiftik deri	100—	105—
Peynir kaşar	40	—

GELEN

Buğday	117	ton
Un	15	—
Kuşyemi	—	—
Çavdar	—	—
Arpa	—	—
Mısır	30	—
Bulgur	5	—
İç ceviz	—	—
Nobut	—	—
Yulaf	—	—
Zeytinyağı	—	—
Kepek	—	—
Fasulye	—	—
Yapak	—	—
Pamuk	—	—
Peynir B.	4	—

GİDEN

Yapak	—	ton
Fasulye	—	—
İç fındık	6	—
Ceviz içi	1	—
Porsuk	—	adel

DİŞ FİATLAR

Buğday: Liverpool	7, 24	Kr.
„ : Şikago	6, 58	—
„ : Vinipek	6, 88	—
Arpa : Anvers	5, 95	—
Mısır : Londra	4, 04	—
Keten T: „	8, 31	—
Fındık G: Hamburg	82, 18	—
„ L: „	82, 18	—

San'atkar Naşit Jöbilesi

Şehir Tiyatrosu sanatkarları ta - rafından Türk sahnesinin eski e - mekli sanatkarı Naşit Orhan için bu ayın 6 sında yapılması karar - laştırılan jübilenin şiz sezonunun bitmesi ve rejisörün hastalanması dolayısıyla gelecek sezonun ilk haf - tasına tehir edilmiştir.

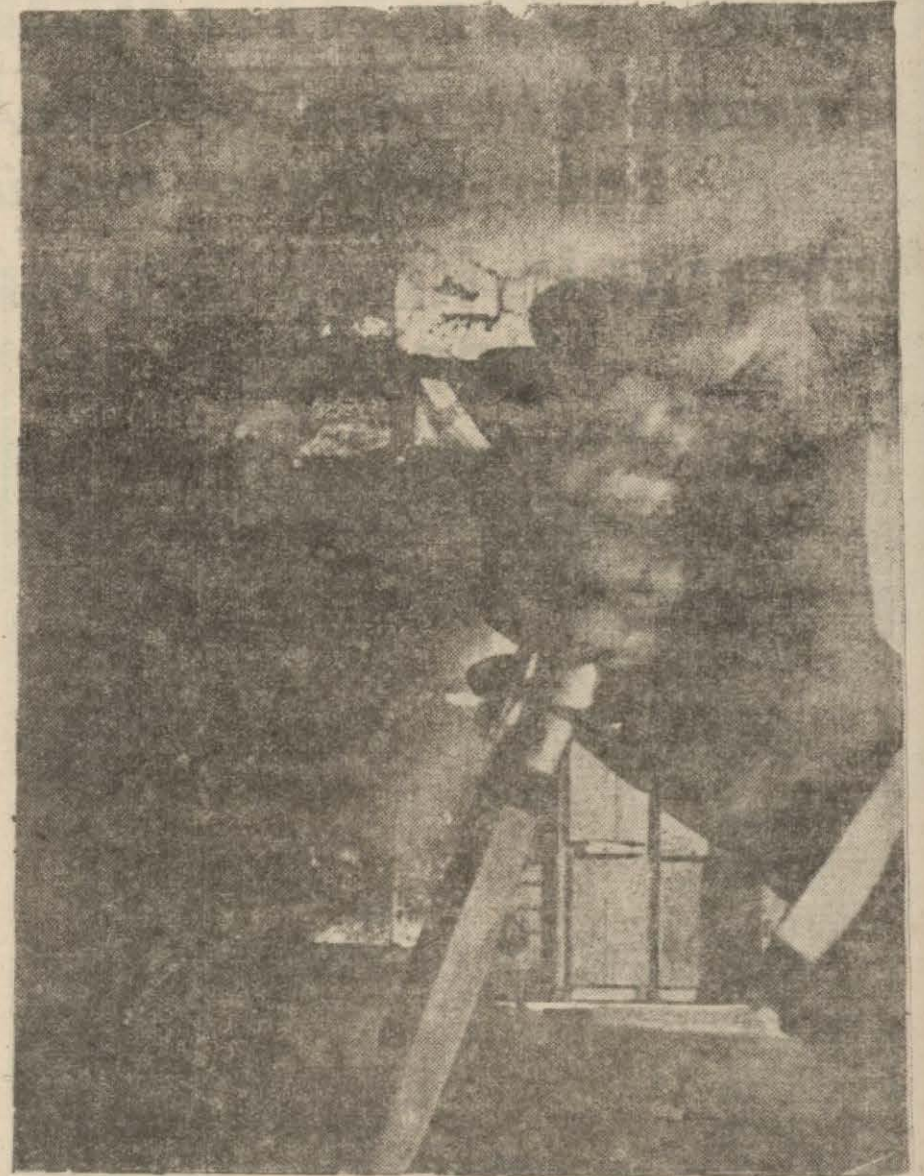
Eski İstanbul batakhaneleri:

KUMAR..

Yazan: M. S. ÇAPAN

— 36 —

İkinci kısım
İstipdat devrinin hapishane koğuşların - da esrar nargileleri yanar, kumar oyna - nır, rakı içilir, alâkadarlar buna ses bile çıkarmazlardı. Çünkü mahkûmlar - dan korkarlardı!

Eski devirlerde hapishaneye gönderilen ekmeklerin içinden işle böyle bıçaklar çıkardı

ki, insanların ruhlarında renkler, mânâlar yaratan, kalplerindeki ih - tıras ateşini körükliyen, kafaların - daki hamuru mayalayan kuvvet, sade bir tesadüfle anlatılamaz, bu, izahı güç bir hayat ve ruh müca - delesidir.

İnsanların dükkü hayatı ile bu - günkü hayatı arasında bir sebep ve hâdisa bağılılığı vardır ki, bunu, içinde yaşadığımız hâdiseler, başı - mızdan geçen vak'alar ve macera - lar arasında kolaylıkla farkedeme - diğimiz gibi, o sıralarda mânâla - rını da anıyamayız. Bunları anla - mak, bu alâkanın kuvvet ve kud - retini kavramak için aradan zaman geçmesi lâzımdır.

Darbasanyan da, tevkif edilip hapishaneye sevk edildiği zaman, işte bu hislerin altında bunılıyor, ruhi buhranlar geçiriyordu ve yap - tığı işin kötülüğünü, tevkifhane koğuşunun loş ve korkunç karan - lığında, murakabeye daldığı za - man anladı.

Muhakeme safahatı, adliye bina - sına gidişler, yollarda tanıdık insan - lara, bildiklere rastlamak, bütün bu acı ş - yeler, gözünün önünde can - lanıyor, kızgın bir ateş gibi kal - bini dağlıyordu.

Evet, mahkemeye nasıl çıkacak, hangi yüze hâkimlerin sorgula - rına cevap verecekti.

İstanbulun eğlence âlemlerinde, adı bir efsane kahramanı gibi anılan zevk ve neşe ilâhı gibi te - abbüdü edilen Dikran Darbasanyan, bir sahtekârlık cürmüne adalet di - vanına çıkacak, samiler..

— İşte, işte baştan ikinci adam... Kemenceci Vasil'in bir taksimine yüz altın veren meşhur borsacı Darbasanyan...

Diye, onı birbirlerine göstere - cekler, bazıları da:

— Tevekkeli değil, paranın mem - bai sahte transval kâğıtlarından geliyormuş!.. Alınan terile kazan - sın da, bir taksime yüz altın de - ğil, bakalım bir metelik verir mi?

Diyeceklerdi. Bu kötü akibetleri, mahkeme sa - lonunda, koridorlarda, elleri ke - lepeği bir halde dostlarıyla, aş - nalarile olacak:

— Karenbolları!..

Düşündükçe cıldracak gibi olu - yordu. Fakat, bütün ömrüne sü - recek bir günahın aybılarından kurtulmanın imkânı var mıydı?

Yoktu!

Olamazdı da.. Kanunun demir eli yakasına ya - pışmış:

— Yaptığın sahtekârlığın hesa - bını verecek ve cezası muhakkak çekecektin!

Diyordu. Yervant Zührapla Cobeka, bu mukadder akibetten kurtulmanın imkân ve ihtimâli olmadığını bil - dikleri için mütevekkil bekliyor - lardı. Hattâ, Darbasanyanı mağ - mum, keder ve elem içinde gör - dükləri zaman:

— Canım, diyorlardı, olan oldu, biten bitti, bunda kara kara dü - şünmekte ne mânâ var sanki?

Darbasanyan, kızıyor, puflyuyor, ah çekiyor, tepesi attığı, kanı bey - nine hücum ettiği halde, yine ce - vap vermiyor, sabrediyordu.

Yine bir köşeye çekiliyor, yine kara kara düşüncelere dalyordu.

Böylece günler geçti,

Haftalar geçti böyle!

Onları muhakeme etmek, sorgu - ya çekmek kimsenin hatırına gel - medi.

Yervant Zührapla Cobeka, hapis - haneye almışlardı, muhakeme e - dilmek üzere çağrılmadıkları için, ufak bir şikâyet sesini bile çıkar - mıyorlardı.

— Aylardanberi yatıyoruz. Ni - çin bizi muhakeme etmiyorsunuz? Demiyorlardı.

Çünkü, hapishanenin loş ve ru - tubetli koğuşlarında, bodrumlar - da, bahçelerde, muhtelif köşe ve bucağında bir çok eğlence bulmuş - lardı.

O devirlerde, 318 senelerle on - dan sonraki yıllarda, hapishane lerin Galatadaki Zorba'nın balo - zundan, Kalyoncukulluğundaki ça - ğanoz meyhanelerinden, çeşme mey - danının semai kahvesinden, Tavuk - pazarındaki Rıza'nın esrar ocağı - dan hiç farkı yoktu. Hele kumarın:

— Daniskası!

Hapishane koğuşlarında, kahve ocaklarında oynanır, oynatılır. 10 liraya bir:

— Zar!

Atıldığı,

— 20 lirasına!

Bir kâğıt istendiği çok kere va - ki olurdu.

Hapishanelerde rastgele herkes:

— Kumar!

Oynamazdı. Bu da, imtiyazlı adamların hakkı idi. İmtiyazlılar da ancak:

— Katiller!

— Eşkiyalar!

— İdam

Mahkûmları idi.

Hapishane idaresi bunlardan ken - kar, çekinir, kumar oynatmalarını, esrar nargilesi yakmalarını hoş gö - rür, aldırış bile etmez, fakat buna mukabil:

— Ganbot!

(Devamı var)

Süleymanın Sarayında KUDÜS KIZLARI

Tefrika No : 20

Yazan : M. Necdet Tunçer

Gece yarısı sarayın bahçesinde bir çığlık işidildi:
"Bırakın bizi, hükümdarın yanına çıkacağız. Kendisine, en çok çekindiği bir adamın başını getirdik,"

Süleymanın zevcelerinden biri saraydaki kışkancıklara tahammül edemiyerek Kudüsten kaçmaya karar vermişti.

Silo, hükümdarı kandırma çalışıyordu.

Aso, Kaşo kardeşleri saraydan uzaklaştırmak için, Süleymana: — Bu Bedevî kızları size suikast yapacaklar!

Demek kâfi değil miydi?

Silo bunu ihmal etmedi.

O gece hükümdarın yanına gitti.

— Size kıyacaklar, Mellâ! Bu Bedevîlere neden bu kadar yüz veriyorsunuz?

Süleyman bu sözü işidince şaşırdu:

— Ne diyorsun, Silo. bana kıyacaklar, beni öldüreler ha.?

— Evet. kulağımla duydum: Dün gece Sahrânın odasında konuşuyorlardı.

— Sahrâ da onlarla aynı fikirde miydi?

— Aşo ile Kaşo bunu konuşurken Sahrâ odada yoktu. Sahrâ size sadıktır, Mellâ! fakat ötekiler asla?

Süleyman saray muhafızını çağırırttı.

— Aşo ile Kaşoyu hemen zindana atınız!

Ve Sahrâyı sorguya çekmeye karar verdi.

Silo bu şüpheli Süleymanın kafasına soktuktan sonra, müsterih olarak odasına döndü.

Silo kendi kendine:

— Eğer sarayda Sahrâ olmasa, hükümdar bütün zevcelerinden ve bütün gözdelelerinden fazla beni sevecek.

Diye söylendi.

Sahrâyı bulup getirdiler.

Süleymanın arkasında iki cellâ: nöbet bekliyordu.

Sahrâ cellâtları görünce hayretle etrafına bakındı.

Ortada ne vardı acaba?

Sahrâ yeni bir ıftıraya uğruyacağını aklından bile geçirmemişti.

Süleyman hiddetle sordu:

— Bedevî kızlar nereye gitmişler?

— Bilmiyorum, Mellâ!

— Sen bilirsin Sahrâ, saklama!

— Başımı vursunlar.. vücudümü parça parça doğrasınlar.. bilmeyince ne söyleyebilirim?

— Senin misafirin değil miydi onlar?

— Evet, Mellâ! Siz müsaade ettiniz.. benim yanımda yatıyorlardı. Dün sizden yardımcı istediler, vermediniz. Bu sabah çıkıp gitmişler, bana da görünmediler.

— Onlar buraya beni öldürmeye gelmişler.. doğru mu?

Sahrâ, gözdelelerden birinin kendi

Gece yarısı olmuştur.

Süleyman çok kederliydi.

Sahrâ, hükümdarın karşısında raksediyor ve Süleyman, mugan-niyelerinin Amon şarkılarını dinliyerek neşelenmiye çalışıyordu.

O gün Amondan yeni bir haber gelmişti.

Kumandan Şaon ordusile beraber Amon topraklarına girmiş ve iki küçük kasabayı işgal etmişti.

Süleyman, Şaon için söylenen zafer türkülerini dinlerken Amon prensesi Nâya'yı hatırladı.

— Prens Nâya neden bu harbin önüne geçmedi? Neden kocasını bizimle dost geçinmiye ve vergilerini vaktinde göndermiye sevk etmedi. Nâya isteseydi, bunu yapabilirdi.

Hükümdar Amonlulardan bahsederken, sarayın iç avlusunda bir çığlık koptu.

Sahrâ gözlerini açarak bağırdı:

— Aşo ile Kaşonun sesi...

Fakat kız kardeşler birdenbire dayak yiyiyormuş gibi yüksek sesle bağırma başlamışlardı.

Sahrâ:

— Kızları döğüyorlar..

Diğer pencereye koştu.

Süleymanın Sadık rekkasesi yanılmamıştı.. (Arkası var)

Son Telgrafın Müsabakası

Bayan Tanıyor musunuz?

Son Telgrafın Müsabaka Kuponu

No : 8.

Bu Resimnin fotoğrafı olduğunu bildiririm.

ADİES :

IMZA

rec yorucu ve dolgun bir hafta geçirdi. Eline geçen en küçük brizden azamî malûmet edinmiye çalışıyordu. Con Leksman'dan bir çekiyordu. Ron Leksman muharriri bu mektubunda Amerikaya gitmek niyetinde olduğunu bildiriyordu. Nevyorkta bir mecmua'nın sahibi kendisine menfaatli bir teklifte bulunmuştu. Onun için bu yeni işinin başına geçmekte isticale gösteriyordu.

Meredit'in çalışmaları iyi bir yol almaya başladı. Şimdi hemen hemen istikametini tayin etmiş gibi idi. İlk iş olarak Adliye Nazirle görüşmiye karar verdi.

Nazir, şube müdür muavinini kabul ettiği zaman dedi ki:

— Evet, kızından haberler alıyorum. Yalnız size bu hususta fazla bir şey söyleyemeyeceğim için beni mazur görmenizi rica ederim. Çünkü kızım, muhaberecilerinin gizli tutulmasını istiyor. Karıma mektup yazdım, artık kızımın geri gelmesini istiyorum. İçinde bulun-

duğum vaziyet tahammül edilemez bir hale girdi.

— Kızınızın adresini olsun veremez misiniz?

— Evet amma, bu sabah aldığı telgrafta adres filân yazılı değildi.

Anlaşıyordu ki, kızının da canı bir şey söylemek istemiyordu.

T. X. yazıhanesine döndü ve kâtibine şu emri verdi:

— Bu akşamki gazetelerde ne kadar açık muhabere çıkmışsa, bunların hepsini de kesiniz. Yarın sabah bu dosyayı tam olarak görmek istiyorum.

Ertesi günü saat dokuzda dosya masasının üstünde hazır, bekliyordu. T. X. bu dosyanın içinden aradığı şeyi kolaylıkla bulabildi. Bu açık muhaberede şu sadrlar vardı:

— B. M. sen beni gülünç bir mevkide bırakıyorsun. Endişe içindeyim. Annem için bir paket aldım, bud varine koydum. Hafta sonunda hizmetçilerimle takip etmek hususundaki talebini pek anıyamadım. Maamafih yapacağım. Sonra

Tarihten Kanlı bir yaprak Dördüncü Murat kadi'nin cezasını verdi: Kellesi uçurulsun

Osmanlı tarihinde, kısa fakat derin çizgilerle izli, saltanat süren padişahlardan biri de Dördüncü Murattır.

Dördüncü Murat dokuz yaşında bir çocukken, isyan eden yenicilerin ön ayaklığı ve Davutpaşa'nın kepezliklerle öldürttüğü Genç Osman'ın yerine Osmanlı İmparatorluğu tahtına çıkmış, zorbaların elinde oyuncak bir ordu ile keşme-keş içinde yuvarlanan bir ülkenin idaresini ele almıştı... Şımarık zorlarmı, padişah, çocuk ruhunun istifade ederek daha ileri götürmiye yeltendikleri tahakküm hırslarına, padişah'ın çocuk ruhunun bütün saffetile kızarak içinde bir kin besliyor ve kendi kendine and içiyordu:

— Eğer birinizi sağ koyarsam, bu devlet bana haram olsun!..

İşte, Sultan, on sekizine basmıştı. Bu ilk gençlik mührakliğinin cüret hassasını hareme bağlanmış - yarak zorbaalrdan intikam olmak için kullanan genç padişah ahidini yerine getirmiş, ne enderunda, ne haremde, ne ocakta, ne de koca İmparatorluğun üç kıt'aya serpilmış topraklarında bir tane zorba bırakmamıştı. Koca Osmanlı İmparatorluğunda hâkim tek irade vardı: Levent boylu, zorlu bazulu, genç padişah Dördüncü Muradın hükmü ve iradesi...

Ocaklı denilen yeniciler zorbalarmı birer birer temizlemeye başladığı sıralarda Bursa seyahatine çıkmıştı... Kaleye yakın bir yerde, yolun taşlı bir yerinde, İznike gelirken, atının ayağı takılıp kapaklandı için padişaha lâzım gelen hürmeti gösterip yolu temizletmedi diye, İznik kadısı kale kapısına astırmıştı...

Bu hareketi İstanbul'da haber alınca, şehülislâm, padişahın «Siyasetle ceza olunmaz» sayılan ulemaya da el uzattığını görmüş, tekerürüne mâni olmak için, tevâbile, padişah aleyhinde bir propaganda başlatmaya, ulema nüfuzunu kabul etmediği takdirde padişahın hal'ı ile yerine kardeşlerinden birini getirmeyi görüşmüştü.

Şehülislâm bu kararı sadrazam kaymakamına da açmış; bu söz, valide sultanın da kulağına ulaşmıştı. Valide, hemen, bir çavuş çıkartarak Bursada avda bulunan oğluna bir tezkere yollamıştı.

Çavuş, padişahı, Bursada, avda buldu. Validenin tezkeresini verdi. Padişah, at üzerinde, kâğıdı okur okumaz buruşturup cebine attı. Tekrar Bursaya dönmeye lüzum görmeden maiyetine döndü.

— Elhak, semtimiz canibi İslâm boldur! diyerek atını mahmuzladı. Birdenbire bu işten bir şey anlamıyan maiyet halkı da, arkasından hayvanlarını sürdüler.

Padişah, her menzilde hayvan değiştirerek iki günde İstanbulu,

Kadıköyüne geldi. Fakat, onu takip eden maiyet halkı yollarda dökmüş, padişahın yanında yalnız bostancıbaşı «Doğ» kalmıştı..

Sabahleyin Kadıköyünden tedarik ettiği bir kayıkla, padişah, doğruca Topkapı sarayına çıkmış, hemen sadaret kaymakamını cellâda vermiş, şehülislâm'ın da Bozcaadaya sürülmesini ferman etmişti.

Bostancıbaşı, iradeleri çabucak yerine getirdi. Şehülislâm bir kadırgaya bindirildiği sırada, bu işe nezaret eden doğeye bir çavuş emir getirmiş ve:

— Kadırgayı Ayastafanos civarında, Kalikratya önünde durdurup müftüyü karaya çıkarsın! demişti.

Kadırgadan karaya çıkarılan şehülislâm karşısında padişahı gördü. Ayaklarına kapanıp af dilemeyi düşünürken padişahın gürlüğünü işitti:

— Bre müftül, bilirim sana ıftıra ederler. Amma ki, bu kadar müfteri arasında ahlâkın bozulmasın deyi, seni bu tenhalıkta saklamak muradımdır.

Ve müftü, oradaki bir ağaçlığın altında, toprağın serin göğsünde, müebbeden saklı kaldı.

Şiddetli bir mutlakiyetin, tam manasile bir istibdadın kanlı satırlarından ibaret olan saltanatın son kısmında, padişah, türlü yasaklar isdar ve iradesinin tatbikatına da bizzat nezaret ediyordu.

Geceleri fenersiz sokaklarda doluşanları kendi elile öldürüyor; tü-tün içenleri asıyor; şarap içenleri çengele taktırıyor; bunlara mu-kabil de, kendi şarap içerken, her kadehte toplar attırarak suretile işretini tes'it ettiriyordu.

Bagdat seferindeydi. Sarayın hekimbaşı, padişahın dama oyunundan muhabbet bağladığı ve sevdiği bir zatı. Padişah, geceleri, konak yerlerinde dama partileri yapıyor ve kendisile oyun münakaşalarına giren hekimbaşına çok iltifat ediyordu.

Maiyet halkı, hekimbaşının bu mazhariyetini kışkındırdı. Bu ihtiyar çelebini arasında afyon yuttuğunu silâhtarpaşa ve bostancıbaşı vasıtasile padişaha bildirdiler.

Padişah, hekimbaşına bir defa ihtarda bulundu. Hekimbaşı inkâr etti.

Hekimbaşının düşmanları, bu afyon işini bir kere daha padişaha söylettiler ve hattâ:

— Oyun esnasında sık sık defî haet için taşra çıkması işbu maslahat içindir! şeklinde sözlerden başka:

— Afyon kutusu dahi çakışırın filân cebindedir diye sözlerini tevsik ettiler.

Bir akşam, padişahla hekimbaşı, Urfa civarında bir konakta, otağı

hümayunda dama oynuyorlardı. Hekimbaşı padişahı oyunda sarsıyor, yenmek üzere bulunuyordu. Birdenbire, padişah, oyunu bırakıp hekimbaşına seslendi:

— Bre hekim başı! Çakışırın sağ cebinde ne varsa çıkar!

İhtiyar hekimbaşında birdenbire renk atmıştı. Hünkârın söylediği cebinde yalnız altın afyon kutusu ve içinde de afyon hapları-bulu-nuyordu. Fakat, sultanın iradesine mutavaat etmemenin imkânı mı vardı?!

İhtiyar çelebi elleri titriyerek altın afyon kutusunu çıkardı. Padişah kutuyu görünce sordu:

— Ne var o kutuda?

Hekimbaşı ümitsizdi. Fakat, yine yalan söylemekten bir kurtuluş çaresi bulacağını umuyordu:

— İlâç var sultanım.

— Ne ilâç?

İhtiyar, tereddütsüz devam etti:

— Kulunuz peklik çekmekteyim, Yumuşaklık için, müşil hâpı kullanırım sultanım.

Padişah, hafifce tebessüm etmişti. Hekimbaşının yalan söylediğini anlıyordu. Fakat, ona yapacağı ceza, belki, kendi (dama) oynayamamasına mal olacaktı. Dudaklarından tebessümü kaybolmadan sordu:

— Bu ilâçlardan çok yutulursa zarar verir mi?

— Hayır sultanım, yalnız ishal verir!

Padişah, hekimbaşının yalancılığına artık kızmıştı. Birdenbire güldü:

— Yut öyle ise bir tanel!

Hekimbaşı yuttu.

— Bir daha!

Bir daha yuttu

— Bir daha!

Ve.. bu bir dahalar altı yedi defa tekrarlandı. Hekimbaşı, yuttuğu afyonun tesirile gözlerini bulamıya başlarken, hünkârdan müsaade alarak çıktı. Kendi çadırına döndü.

Otağı hümayunda geçen vak'adan haberdar olan çarıklarından biri hekimbaşına afyonun zararı - nı tadil edecek bir ilâç hazırlamıştı. Ustası inliye inliye çadıra gelince korktu:

— Geçmiş olsun! İlâci hazırladım.. Vereyim mi?

Diye sordu. Orada hemen bir sedire çöktüveren hekimbaşı:

— İnsanın Silâhtar Paşa ile Bostancı başı gibi düşmanı oldukça, verdiği ilâç kâr etmez.. Bana, onun yerine soğuk bir şerbet ver!

Diyebildi.

Ertesi günü, hekimbaşının ölümünü padişaha haber verdiler. E-sef eder gibi göründü. Sonra, silâhtar Yusuf paşaya döndü:

— İyi dama oynadı ihtiyarım. Amma yalan sözüne kurban gitti. Ne diyelim? Sağlık olsun!

Deyiverdi.

N. Ece

Polis romanı: 36

Karanlıkta bir ışık

Yazan : Edgar Valas

Çeviren: Muammer Ala'tur

Bu işin aslını öğrenmek için bana yardım etmenizi bilhassa rica ederim.

Mektubun altında Vilyam Bartolomef imzası vardı.

T. X. dedi ki:

— Ah, eğer bu sabah bankaya uğrasaydım, belki de kıza orada rastlardım. Bu mesele yüzünden yerimi kaybetmekten korkuyorum.

Con Leksman hayretle arkadaşının yüzüne baktı:

— Ciddi mi söylüyorsunuz? dedi.

— Belki de izam ediyorum. Fakat her halde şef, bu meselede iyi çalışmadığını zannediyor. Halbuki şubemde hiç de beni alâkadar etmeyen bu meseleye karışmakta

biraz isticale ettim. Fakat amma, siz de bu mum fesadesindeki faraziyenizi anlatmadınız.

— Ben faraziye yürütmüyorum, Arnavutluğun bazı taraflarında bu çeşit ceza usulleri vardır, diyorum.

T. X. bu izahatı dinlemekle iktifa etti.

Ledi Bartolomef'e gülmüş tabakanın kasadan alınarak kendisine iade edilmiş olması da şube müdür muavininin zihnini çeliyordu.

Kara'nın evrakı arasında bulunan mektuplardan, bu adamın Ledi Bartolomef nezdinde oynadığı rol zırın karısına ait bir şeyi kasasında saklamaktan bir menfaat bekliyordu.

T. X. o günden sonra son de-

rec yorucu ve dolgun bir hafta geçirdi. Eline geçen en küçük brizden azamî malûmet edinmiye çalışıyordu. Con Leksman'dan bir çekiyordu. Ron Leksman muharriri bu mektubunda Amerikaya gitmek niyetinde olduğunu bildiriyordu. Nevyorkta bir mecmua'nın sahibi kendisine menfaatli bir teklifte bulunmuştu. Onun için bu yeni işinin başına geçmekte isticale gösteriyordu.

Meredit'in çalışmaları iyi bir yol almaya başladı. Şimdi hemen hemen istikametini tayin etmiş gibi idi. İlk iş olarak Adliye Nazirle görüşmiye karar verdi.

Nazir, şube müdür muavinini kabul ettiği zaman dedi ki:

— Evet, kızından haberler alıyorum. Yalnız size bu hususta fazla bir şey söyleyemeyeceğim için beni mazur görmenizi rica ederim. Çünkü kızım, muhaberecilerinin gizli tutulmasını istiyor. Karıma mektup yazdım, artık kızımın geri gelmesini istiyorum. İçinde bulun-

duğum vaziyet tahammül edilemez bir hale girdi.

— Kızınızın adresini olsun veremez misiniz?

— Evet amma, bu sabah aldığı telgrafta adres filân yazılı değildi.

Anlaşıyordu ki, kızının da canı bir şey söylemek istemiyordu.

T. X. yazıhanesine döndü ve kâtibine şu emri verdi:

— Bu akşamki gazetelerde ne kadar açık muhabere çıkmışsa, bunların hepsini de kesiniz. Yarın sabah bu dosyayı tam olarak görmek istiyorum.

Ertesi günü saat dokuzda dosya masasının üstünde hazır, bekliyordu. T. X. bu dosyanın içinden aradığı şeyi kolaylıkla bulabildi. Bu açık muhaberede şu sadrlar vardı:

— B. M. sen beni gülünç bir mevkide bırakıyorsun. Endişe içindeyim. Annem için bir paket aldım, bud varine koydum. Hafta sonunda hizmetçilerimle takip etmek hususundaki talebini pek anıyamadım. Maamafih yapacağım. Sonra

izahat verirsin. Bu artık daha fazla devam edemez baba.

T. X. bu açık muhabereyi okumaktan son derece memnun olmuştu. Ellerini uğuşturarak:

— İşler yoluna giriyor, dedi.

Şubat ayı pek o kadar sisli bir ay değildi. Bu mevsimde ancak soğuk rüzgârlar eser, fırtınalar olur, kar yağar.

Fakat 17 Şubat gecesi, ortalığı kesif bir sis kaplamıştı.

Sir Vilyam Bartolomef'in Portman meydanındaki konağı haşmetli bir konaktı. O gece saat 11 den biraz evvel bir otomobil Portman meydanına açılan sokaklardan birinin köşesinde durdu. İçinden bir genç kız çıktı. Genç kız Süsseks sokakına sapmadan evvel biraz tereddüt etti.

Şöföre bazı sözler söyledi, sonra 173 numaralı eve doğru kararını vermiş insanlara mahsus bir a-zimle yürüdü. Cebinden çıkardığı anahtarla kapıyı açtı ve içeriye girdi.

Elektrik düğmesini çevirdi. Evde kimseler yok gibi idi. Böyle oluşt da genç kızın hoşuna gitti. Elektriği söndürdü, birinci kata çıktı. Yukarıda, sokaktan ışığı görünmiye elektrik lâmbasını yak-tı. Oradan da ikinci kata çıktı.

Kindi bu genç kız? Mis Belinda Meri.

Belinda, plânını muvaffakiyetle tatbik etmiş olmandan büyük bir memnuniyet duyuyordu. Yalnız bir şüphe zihnini kuralıyordu. Bu duvarın kapısı acaba kilitleti miydi? Bereket versin ki, babası olur olmaz şeylere ehemmiyet vermezdi. Hizmetçi Jekta iyi bir adam ol-makla beraber, ihmalciydi.

Kapının topuzunu çevirip de açıldığını gördüğü zaman, içine bir ferahlık geldi. Hizmetçiler pen-celelerin pancurlarını kapatmış-lar, perdelerini çekmişlerdi. Onun için odadaki mevcudiyetini kimse-ye ifşa etmemiş olarak, lâmbala-rı yakabilirdi.

(Devamı var)

Hensel (Henschel) Mazutlu - DİZEL kamyonelleri geliyor

Müracaat yeri: Galata Selânik Bankası binasında 2. ncı kat 38 No.

Pirinç - Yulaf - Mercimek - Buğday - İrmik - Patates
Mısır - Arpa - Bezelye - Çavdar - Türlü - Badem

HASAN ÖZLÜ UNLARI

Yavrular seve seve yiyor. Ve bu lezzetli gıdalara bayılıyorlar. Tabiatın saf hububatın özlerinden istihsal edildiği için çocuklar çabuk neşve nûma buluyorlar. Çabuk büyüyorlar. Hastaliksız ve çok uzun ömürlü oluyorlar. Mutlaka H A S A N ismine ve markasına dikkat ediniz. Eczanelerde ve bakkaliyelerde bulunur. H A S A N D E P O S U. İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

Vatandaş parayı
harice vermemek
tam yerli

EMİR
Traş Bıçağı kullanmakla olur
her yerde ara
Perakende 10 tanesi 15 kuruştur.
Fabrikası: İstanbul Galata Radium Civarları

Kadıköy Vakıfları Direktörlüğü ilânları

SATILIK

İstanbul'da Cağaloğlunun
en şerefli mevkiinde ve
Son Posta matbaası karşı-
sında üç parça arsa

Kıymeti Lira	Pey parası Lira K.	Metre M.2	Behar metro murabbaı	Emlâk Nr:
3654	274 50	261	14	12
3060	229 50	255	12	46
3180	238 50	265	12	46/1

Cağaloğlunda Alemdar mahallesinde Ticarethane ve Çatalçeşme sokaklarında Evkafa ait üç parça arsaların arttırması on gün uzadılmıştır. İhalesi 15-4-937 perşembe günü saat on beşte Çemberlitaş'ta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü İhale Komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin Mahlûlât kalemine gelmeleri. (1951)

İstanbul Belediyesi İlânları

412 — Şehir suyu şebekesi olan mahallerde kasap ve tavukçu dükkanlarında şehir suyu bulundurulması mecburidir. Şehir suyu şebekesi olmayan yerlerde mevcut ise kuyulardan tulumlarla akar su bulundurmamak bu da mümkün olmadık takdirde dükkanın ihtiyacına ve vüs'atinin tahammülüne göre depolar ihdas etmek suretile ihtiyaç temin edilmek iktiza eder.

Kış zamanlarında laalal günde bir defa yazın üç defa dükkan zeminlerinin yıkanması ve tezgâh ile kütüklerin her gün sabun veya sodalı sularla fırçalanıp yıkanması ve duvarların temiz tutulması mecburidir.

Kasap ve tavukçu dükkanlarında akar su bulundurulması ve temiz tutulmasını teminen Belediye zabıta talimatnamesinin 412 inci maddesi yukarıda yazılı olduğu veçhile değiştirilmiştir. İlgili olanların malûmu olmak üzere ilân olunur. (B.) (1975).

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi
zengin etmiştir.

6 ıncı keşide 11 - Nisan - 1937 dedir.

Büyük
ikramiye **200.000** liradır.

Ayrıca: 40.000, 25.000, 20.000
15.000, 10.000 Lirahk ikrami-
yelerle (50.000 ve 200.000)
lirahk iki adet mükâfat vardır..

Dikkat: Bilet alan herkes 7 - N I S A N -
937 günü akşamına kadar biletini
değiştirmiş bulunmalıdır.
Bu tarihten sonra bilet üze-
rindeki hakkı sakıt olur..

İstanbul Dördüncü İcra Memur-
luğundan:

Üç yeminli ehli vukuf tarafın-
dan tamamına 7794 lira kıymet tak-
tır edilen Fındıklıda kazancı ma-
hallesinin imam ve mürabata Ki-
mazı ve Mezarlık sokağında eski
29, 12, 10, 7, 10 mükerrer numaralı
bir tarafı imam sokağı ve bir ta-
rafı dişi Boşe apartmanı ve bir
tarafı Hasan dede vereseleri arsa-
sı ve bazan mürabata çıkmazı so-
kağında 7 numaralı arka kapıda ve
10 numaralı ahır müstemil imam
sokağında 10 numaralı hane ile
mezkûr sokakta 12 numaralı kapı-
yı müstemil Mezarlık sokağında 29
numaralı arabalığın 4 hisse itiba-

ritile bir hissesi satılacaktır, Evsafı:
Köşe başında ve meyilli arazide ol-
ması dolayısıyla bir kat ve kısmen
üç kat harap ahşap hane: 18 num-
aralı kısım: Zemin kat, bir methal
üzerinde bir oda bir mutfak bir hel-
la ve diğer bir oda olup bahçeye
çıkılır bahçede bir bodrum vardır
birinci kat : Bir koridor üzerinde
bir helâ, bir kiler, üç oda, bir sofa,
ikinci kat: bir sofa üzerinde bir helâ
üç oda üçüncü kat: Balkonlu olan bir
çatı arası ve bir oda yirmi num-
aralı kısım: Zemin kat: İki oda al-
tında sarnıcı olan bir mutfak bir
helâ birinci kat bir koridor üze-
rinde iki oda bir helâ ikinci kat:
Bir sofa üzerinde bir helâ, iki oda

GRİPİN

Bütün ağrıların panzehiridir.
Beyhude ızdırıp çekmeyiniz!

Bir tek kaşş
GRİPİN

u muannid baş ve diş ağ-
rılarını sür'atle ızaleye ka-
dır. Romatizma evcâı, sı-
r, mafsai ve adale ızdırıp
arâı Gripinle tedavi edilir

Nezle, grip ve bronşite
karşı en müessir ilâç
GRİPİN'dir.

Gripini tercih ediniz.

39 numaralı kısım: Kapalı bir dü-
kân olup altında bir mağaza var-
dır. Mezkûr gayri menkulün u-
mum mesahası 289 buçuk metre
murabbaı olup 176 metre murab-
baı ahşap kısım 22 metre murab-
baının kâğır, kalanı bahçedir, gay-
ri menkul köşe başında ve meyilli
arazide olması dolayısıyla kısmen
bir kat kısmen üç kat olup harap-
tır mezkûr gayri menkulün dört-
te bir hissesi açık arttırmaya vaz-
edilmiştir. Arttırma peşindir art-
tırmaya iştirak edecek müşterile-
rin kıymeti muhammeninin % 7,5
nispetinde pey akçesi veya milli bir
bankanın teminat mektubunu ha-
mil olmaları icap eder müterakim
vergi tanzifat tenviriyeye, ve vakıf
borçları borçluaya aittir. Arttırma

sartnamesi 20/4/937 tarihine mü-
sadif Çarşamba günü dairede ma-
halli mahsusuna te'lik edilecektir
Birinci arttırması 10/5/937 tarihine
müsadif Pazartesi günü daire-
mizde 14 den 16 ya kadar icra e-
dilecek birinci arttırmada bedel
kıymeti muhammeninin % 75 ni
bulduğu taktirde üstte bırakılır ak-
si taktirde son arttırmanın teahhü-
dü baki kalmak üzere arttırma on
beş gün daha temdit edilerek 25/5/
937 tarihine müsadif Salı günü
saat 14 den 16 ya kadar dairede ya-
pılacak ikinci arttırma neticesinde
en çok arttırmanın üstünde bırakı-
lacaktır. 2004 numaralı icra ve if-
lâs kanununun 126 inci maddesine
tevfikan hakları tapo sicillerile sa-
bit olmayan ipotekli alacaklarla di-
ğer alâkadarların ve irtifak hakkı
sahiplerinin bu haklarına ve husu-
sile faiz ve masarife dair olan idd-
alarını ilân tarihinden itibaren 20
gün zarfında evrakı müsbetlerle
birlikte dairemize bildirmeleri lâ-
zımdır. Aksi taktirde hakları tapu
sicillerile sabit olmayanlar satış be-
delinin paylaşmasından hariç ka-
lırlar. Müterakim vergi, tenviriyeye
ve tanzifiyeden ibaret olan beledi-
ye rûsumu ve vakıf icaresi ve 20
senelik taviz bedeli müşteriye ait-
tir. Daha fazla malûmat almak is-
teyenlerin 934/4099 numaralı so-
yada mevcut evrak ve mahallen
haciz ve taktiri kıymet raporunu
görüp anlayacakları ilân olunur.

İHTİYARLIK
Peşinizden Geliyor,
ONA KARŞI
Hazırlıklı Davranınız!

Türkiye İş Bankası

SEKSÜLİN

Ademi
İktidar,
Bel

gevşekliliği,
Dermansızlık,
Vücut ve Dimağın
yorgunluğunda
pek müessir ve emin
bir ilâttir.

Kutusu 200 kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT
Eczanesi - Sirkeci

Dans meraklılarının müjde

En kısa bir zamanda iyi dans öğ-
renmek isterseniz ve ucuz bir fiat
ile vakit kaybetmeden dans pro-
fesörü Yorgo'ya müracaat etsinler.

Adres:
Beyoğlu Tokatlıyan oteli arka-
sında Topçekenler sokak No. 31.
birinci kat.

Okul Kızı

Okul kızlarının yıllardır bekler-
dikleri biricik kız mecmuası
15 Nisanda çıkıyor

Sahibi ve umumî neşriyatı idare eden
Başmuharrir
E. İzzet
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya